

THOUGHTS

LETO-YEAR

37

SEPTEMBER

1988

200

AVSTRALIJA

Moj dom

misli

Slovenija

Moja dežela

Po gorah
cerkve
so okrog,
moleče
k nebu
v sinji lok;
a vsaka ima
zvon glasan,
ki poje,
ko se bliža
dan.

/ F. Levstik /

K naslovni sliki: Tudi cerkvica na Črnom vrhu nad olovkovim Gradcem se s hriba razgleduje po lepi okolici
+ + +

AVGUSTOVA številka je imela hudo napako prav na tejle strani in zanjo se moram opravičiti. A kot urednik pri njej nisem bil kriv več kot s tem, da sem se preveč zanesel na pošteno plačane izdelovalce ofsetnih plošč. Vsaj tisti bralci, ki jih list res zanima, so se morali začuditi, ko so tukaj zgoraj hoteli prebrati, kaj predstavlja slika na platnicah. Moralo bi pisati: Starodavni Marijin spomenik na Glavnem trgu v Mariboru – znak vernosti naših dedov. Pa ste namesto tega brali nekaj o čudovitem slalu Raindrop Falls v Queenslandu. Ta napis sem pripravil za letošnjo aprilsko številko, ko je bila na platnicah slika tega res lepega vodopada. Tudi urednika oz. upravnika beseda na tem mestu je bila pogreta – od letošnjega aprila. Obe notranji strani platnic namreč nista bili moji novi, pravljeni za avgust, ampak aprilski. Izdelovalci ofsetnih plošč ne znajo našega jezika, briga jih pa očitno tudi ne dosti, pa so enostavno mislili, da je na teh dveh straneh vedno vse enako ...

In to površno delo je celo draga plačano ... Verjemite, da bi po odkritju napake skočil iz kože, če bi znal nazaj. Prav tako tiskar Simon, ki ni bil prav nič kriv. A potič zvoniti je prepozno! Drugič pa več pažnje, da kak Marijin spomenik ne bo spet postal slap ...

– Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poštnina v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) – Izdal Slovenian Research Center of America – Cena I. dela 8.– dol., II.dela pa 9.50 dol.

SLOVENSKO SLOVSTVO – BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) – A. L. Ceferin (ed.) – Cena 11.– dollarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI – SLOVENIAN FOLK SONGS – A. L. Ceferin (ed.) – Cena knjižice z audio-kaseto vred 6.– dollarjev.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. – Komac - Škerlj – Cena 11.– dollarjev.

LJUDJE POD BIČEM – Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. – Cena vsem trem delom skupaj 12.– dollarjev.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. – Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprt po številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig skupaj 40.– dol. (Posamezne knjige: 7.–, 9.– in 28.– dollarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM I.del. – Odlična študija razvoja dogodkov 1941 – 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. – Cena 13.– dollarjev.

VERIGE LAŽNE SVOBODE – Zanimivo knjigo je napisal misijonar Andrej Prebil CM. – Cena vezani knjigi 13.–, broširani pa 10.– dol.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE – Knjiga esejev Dr. Marka Kremžarja (Argentina) o preosnovi družbe. – Cena 10.– dollarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK – Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika Msgr. I. Kunstlja. Cena 2.– dol.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO – Izjave prič o teharskih dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. Cena 2.– dollarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI – Opisuje Tomaž Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. – Cena 2.– dollarja.

PRED VRATI PEKLA – Pretresljiv opis življenja v ljubljanskih zaporigih po vojni – Franc Sodja CM – Vezana 10.–, nevezana 8.– dollarjev.

NAŠ IN MOJ ČAS – Zbirko študij etničnih in kulturnih vprašanj je napisal dr. Vinko Brumen, Argentina. Cena vezani 13.–, broš. 10.– dol.

VOJNA IN REVOLUCIJA – Roman Franka Bukviča na 708 straneh je izsel v Argentini. – Cena broširani knjigi 15.– dollarjev.

ZEMLJA SEM IN VEČNOST – Pesmi Karla Mauserja. Cena 5.– dol.

MATI, DOMOVINA, BOG – Pesmi Ludvika Ceglarja. Cena 2.– dol.

misli

– (THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language – Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia – Izdajajo slovenski frančiškanji v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'BECKETT ST. KEW, VIC. 3101 – Tel.: (03) 861 7787 – Poštni naslov: MISLI, P.O.BOX 197, KEW, VIC. 3101 + Naročnina za leto 1985 (Subscription) \$ 7.–; izven Avstralije (Overseas) \$13.–; letalsko s posebnim dogovorom. – Naročnina se plačuje vnaprej – Poverjenštvo MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo – Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema – Za članke objavljene s podpisom dogovarja pисec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 – Tel.: (03) 387 8488

božje
misli
in
človeške

LETNIK 37 – ŠT. 9
SEPTEMBER 1988

VSEBINA:

- Ostarelom*
 - Janez Pavel II. – stran 225
 - Lepo je biti star
 - Franc Sodja CM – stran 226
 - Nadškof Ambrožič je pisal
 - stran 227
 - Družina – kam? – Iz Duh. živ.
 - Avgust Horvat – stran 228
 - V dveh stoletjih . . . – Začetek in rast kat. Cerkve v Avstraliji
 - P. Ciril – stran 230
- Skrinja*
 - Emilijan Cevc – stran 232
 - Ideološka kriza komunističnih režimov – Kat. glas, Gorica
 - stran 235
 - Samo . . .
 - T. Consalvatico – stran 236
 - Iz središča sv. Družine Adelajde
 - P. Janez – stran 237
 - Izpod Triglava – stran 238
 - Žena v Svetem pismu
 - Sveti Pavel o ženi –
 - P. Tone – stran 240
 - Iz središča sv. Rafaela, Sydney
 - P. Valerijan – stran 242
 - Premakljivi svečnik – roman
 - Lojze Kozar – stran 245
 - Naše nabirke – stran 245
 - Odmevi po neuspelem referendumu – stran 245
 - Iz središča sv. Cirila in Metoda, Melbourne
 - P. Bazilij – stran 248
 - Z vseh vetrov – stran 250
 - Kotiček naših mladih
 - stran 252.
 - Križem avstralske Slovenije
 - stran 253
 - Smeh je najboljše zdravilo brez recepta – stran 256

OSTARELIM

je papež Janez Pavel II. pred nekaj leti, ko je bil na apostolskem potovanju v Nemčiji, povidal med drugim tele vzpodbudne besede. Tudi starejšim med nami bodo dobrodoše in v vzpodbudo, kako sprejeti težave starosti.

VI, bratje in sestre starejše generacije, vi ste zaklad Cerkve, vi ste blagoslov za svet! Kako pogosto morate razbremenjevati mlade starše, kako dobro morete vpeljavati malčke v zgodovino svoje družine in svoje domovine, v pravljice vašega ljudstva in v svet vere! Često najdejo mladi s svojimi problemi laže pot do vas kot do generacije svojih staršev. Svojim sinovom in hčeram ste v težkih urah najdragocenejša opora. Z nasveti in dejanjem delujete v mnogih društvenih, združenjih in iniciativah cerkvenega in civilnega življenja.

Ste nujna dopolnitev sveta, ki se navdušuje za zalet mladosti, za moč takoimenovanih "najboljših let"; sveta, ki tako zelo šteje, kar je mogoče šteti. Opominjate ga, da gradi dalje na pridnosti tistih, ki so bili prej mladi in močni, in da bo moral tudi sam nekega dne svoje delo izročiti mlajšim rokam. V vas postaja očitno, da smisel življenja ni le v služenju in trošenju denarja, da mora v vsej zunanjji dejavnosti zoreti tudi nekaj notranjega in v vsem časnem tudi nekaj večnega, kar je ustrezeno besedi svetega Pavla: "Dasi se naš zunanjji človek uničuje, se naš notranji od dne do dne obnavlja" (2Kor 4,16).

Da, starost zaslubi naše spoštovanje, ki zasveti v stari zavesti, če nam postavi pred oči Abrahama in Saro, če kliče Simeona in Ano k sveti družini v tempelj, če imenuje duhovnike "starešine", če strne poklonitev vsega stvarstva v molitvi štiriindvajsetih starešin, in končno, če Boga samega označuje: "Staroletni" (Dan 7, 9, 22).

Ali je mogoče zapeti večjo hvalnico dostojanstvu starosti? Toda, moji ljubi starejši, gotovo bi bili razočarani, če papež ne bi upošteval tudi druge plati staranja; če bi vam prinesel s seboj samo – morda nepričakovano – počastitev, ostal pa bi vam dolžan tolažbe. Kot spada k jesenskemu letnemu času poleg žetve in slovesnega razkošja barv tudi golenje vej in odletavanje in trohnjenje listja, poleg mehke, polne svetlobe tudi vlažna, negostoljubna megla, nekako tako tudi staranje ni le krepak zaključen akord ali pomirljiv seštevek življenja, temveč tudi čas venjenja, čas, ko utegne postati človeku svet tuj, življenje breme in telo muka. In tako se ujema z mojim vzklikom "Zavedajte se svojega dostojanstva!" tudi drugi: "Sprejmite svoje breme!"

LEPO JE BITI STAR.

Da. Tudi.

Ni samo mladost lepa.

*Niso samo zrela leta vredna,
da jih živimo.*

Svojo lepoto in svojo vrednost in svoje poslanstvo ima tudi starost. Pa so ljudje, ki ne znajo živeti niti svoje mladosti srečno. Še več jih je, ki svojih delavnih let ne prežive bogato in ostanejo prazni rok.

Prav tako je dosti starih ljudi, ki so nesrečni. Ne znajo namreč svoji starosti odkriti vrednosti, lepote; ne znajo ji dati smisla in bogate vsebine.

Ne objukujmo sami sebe!

Ne predajajmo se kot nebogljene žrtve usodnosti starih let!

Si že kdaj pomislil: naj je oblik še tako temen in grozeč, za vsakim je sinje nebo.

Na široko odprimo okna in vrata, da božje sonce posije tudi na našo starost!

Pojdimo mimo pomilovanja mladih!

Ne ustavljam se ob solzavem spogledovanju odraslih!

Svet je lep!

Življenje je lepo!

Tudi zame in zate, ki sva že v večeru življenja.

Glavno je: Preživeti morava lepo starost!

/Franc Sodja CM/

Breme starosti obstaja za večino najprej v nebogljenosti. Čuti niso več tako ostri, udje ne več tako gibčni, organi postajajo občutljivejši . . . Mnogim dejavnostim, ki so nam bile ljube in drage, se je treba dokončno odpovedati.

Tudi spomin more popustiti: novih informacij ne moremo več tako lahko sprejemati in s tem svet izgublja svojo zaupnost: svet lastne družine s tako popolnoma predrugačenimi življenjskimi in delovnimi razmerami odraslih, s tako spremenjenimi interesni in raznimi oblikami mladih in z novimi učnimi nameni in metodami otrok. Tuja postaja domovina s svojimi rastočimi mesti, z naraščajočo gostoto prometa in mnogoterno preoblikovano pokrajino. Tuj postaja svet gospodarstva in politike, anonimen in neprodiren postaja svet socialnega in zdravstvenega zavarovanja. In celo tisto področje, ki naj bi nam bilo najbolj domače – Cerkev – je v svojem življenju in nauku mnogim med vami postala tuja v prizadevanju, da bi se približala zahtevam časa, pričakovanjem in stiskam mlajših generacij.

Čutite, da vas ta nerazumljivi svet na razume, da vas celo odklanja. Za vse mnenje, za vse sodelovanje, za vašo navzočnost ne povprašuje – tako čutite in tako je žal mnogokrat tudi res.

Kaj naj papež reče k temu? S čim naj vas tolažim? Ne bi hotel stiske starosti, vaših slabotnosti in bolezni, vaše nemočnosti in osamitve omalovaževati. Toda rad bi vse to gledal z vami v spravljeni luči našega Odrešenika, ‘ki je za nas krvavi pot potil, ki je za nas bičan bil, ki je za nas s trnjem kronan bil’ . . . On je v preizkušnjah starosti vaš sotrpin in vi ste sopotniki njegovega križevega pota. Nobene solze ne jočete zaman. Sprejmite svoje trpljenje kot Njegov objem in sprejmite ga v blagoslov s tem, da ga z Njim sprejmete iz roke Očeta, ki v nedoumljivi, toda nedvomni modrosti in ljubezni deluje za vašo izpopolnitve. V ognjeni peči postaja ruda zlato; v stiskalnici postaja grozdje vino.

V tem duhu, za katerega v tej uri molimo drug z drugim in drug za drugega, bomo tudi čuječi in hvaležni za vse tiste ljubezne misli, besede in dejanja, ki jih dnevno prejemamo, na katere pa se zlahka navadimo in jih zato tako lahko sprejema mo kot samo po sebi umevne – lahko jih spregledamo. Veselite se vsake priložnosti, ko morete navajati kraljevsko besedo ‘hvala’, ki se dviga z vseh oltarjev in ki bo nekoč izpolnjevala naše večno blaženstvo.

In tako se smem gotovo skupaj z vami zahvaliti vsem tem, ki se v cerkvenih, civilnih in javnih organizacijah, združenjih in iniciativah, na občinski in višji ravni, v zakonodaji in upravi ali pa tudi čisto zasebno trudijo za blaginjo starejše generacije, za polno življenje in trajno udomačenje v družbi. Posebno pozdravljam to, da postaja delo za ostarele vse bolj delo z ostarelimi.

NADŠKOF JE PISAL

Naš gost iz Kanade je držal obljubo uredniku in kmalu po vrniti domov poslal za MISLI tele vrstice – s pripisom, da zadnjega dela pisanja gotovo ne spremjam. Debelo sem požrl in premagal uredniško skušnjava ter se vdal nadškofovi želji. - Ur.

in obrobnosti, težko, često težaško, delo in tveganje; nato pa postopno prilaganje okolju in, čeprav manj opazna, prilagoditev okolja priseljencu; rojstvo otrok, rastec občutek domačnosti in skoro nezavestna rast odgovornosti za novo domovino; jasno vidni osebni ter skupinski uspehi in dosežki, domovi, farme, službe, odgovorne pozicije, podjetja in celo sedež v zveznem senatu...

Ob vsem tem je prav tako vidna zvestoba temu, kar smo. Koliko prostovoljnega dela in včasih živcev zahtevajo slovenski klubi; koliko energije gre v šole, v radijske oddaje, v kulturne prireditve in športne podvighe. Matura iz slovenščine na avstralskih srednjih šolah je nekaj edinstvenega v vsej slovenski emigraciji – da se doseže kaj podobnega, so nujno potrebne budnost, prizadenvost in morda še najbolj samozavest.

Slovenske verske skupnosti in cerkve govore o zvestobi, ki je globlja od zvestobe sebi in zemeljskim domovinam, kajti njen predmet je Tisti, ki je vse ustvaril in odrešil in je vzvišenejši od vsega stvarstva, njegovih vrednot in lepot. Tisoči laikov, slovenske sestre in duhovníci proglašajo, v življenju, delu in besedah, svojo vdanost Jezusu Kristusu, kateremu je "dana vsa oblast v nebesih in na zemlji".

MOJ obisk Avstralije je na žalost že spomin, toda kako prijeten spomin! Zima, ki bi jo Kanadčan dal v narekovaj, mi je pokazala včasih sončno in včasih deževno, zmeraj pa vetrovno in povsod zeleno deželo. Prevzeli so me gozdovi in orjaška drevesa, ki dajejo vtis, da se človek vozi skozi gotsko katedralo, neskončne planjave in kilometre dolgi vinogradi, ocean in njegovi zalivi. Živali so tako različne od naših in evropskih: črni labodi, manj gosposki na suhem kot v vodi, bi mi z veseljem pogoltali vso malico kos za kosom; pingvinčki, ki samozavestno koracajo v svoje brlogce; leguani, ki bi jih rad krstil za predpotopne močerade; slikovito razhudenli lirorepesci, kenguriji in papige vseh sort; za nameček pa še dvometrske gliuste, ki bi jih imel za potegavščino, če bi jih sam ne videl. Ter seveda mesta in kraji: Sydney in Melbourne, vsak s svojo lego, tradicijo in živahnostjo, skoro scela nova Canberra s silno zanimivim parlamentnim središčem, Adelaide s svojim občutkom prostornosti in vrsta aborigenskih imen, Wollongong, Wodonga, Geelong itd.

Glavni in najbolj impresivni so seveda ljudje – avstralski Slovenci, ki sem jih srečaval in katerih gostoljubnost sem užival večer za večerom, nedeljo za nedeljo. Vsak od njih ima svojo osebno zgodovino, ki je le njegova; te zgodovine bi bile vredne mnogih romanov. Osnovni zaplet in razplet pa je isti: odhod od doma, trdi začetki v tujini, občutki osamljenosti

Ko sem pred šestnajstimi leti prvič prišel v Avstralijo obiskat svojega strica patra Bernarda, sem čutil, da delam svojevrstne toda resnične duhovne vaje. "Pridigala" mi jih je mirna in sama po sebi umevna zvestoba Bogu in ljudem, ki sem jo videl pri slovenskih duhovnikih, zvestoba, ki se ne junači, ker reklame pač ne potrebuje. To pot sem duhovne vaje ponovil. Upam, da mi ne bosta zamerila, če ju omenim z imenom, dva pridigarja, ki sta bila aktivna pri obojih, namreč p. Bazilij in p. Valerijan. Smel bi ju imenovati, kljub nepatriarhalni starosti, za patriarha Cerkve med avstralskimi Slovenci.

Najlepša hvala vsem za prijaznost in gostoljubnost, za pozdrave in pogovore, za korajžo in trdnost. Naj vas Bog vodi in spremlja na vaši poti!

+ ALOJZIJ AMBROŽIČ, D. D., Th. D.,
nadškof
Toronto, Ont., Kanada

DRUŽINA - KAM?

ŽE od časov, ko se je v drugi polovici preteklega stoletja v Franciji pripravljal zakon za razporoko, se napoveduje smrt družini. To napovedovanje je več ali manj stalno, toda se še ni uresničilo. Kljub vsem pomankljivostim ima sodobna družina še znake stabilnosti, čeprav je podvržena stalnim spremembam. Te so spremljane z različnimi krizami in pretresi. V preteklosti je kultura sprejela družino kot potrebo, danes ji pomeni problem, kateremu išče pozitivne, pa tudi negativne rešitve.

STALNOST DRUŽINE

V vsaki družbi, primitivni in kulturni, v družbeno in gospodarsko nerazviti in razviti, družina še vedno obstaja, je nekaj naravnega. Smatrana je za temeljno enoto celotnega družbenega življenja. Svoje poslanstvo vrši v vsaki družbi morda nekoliko različno, a končno z istim ciljem. Sklepajo se veljavne zakonske zveze v večini primerov z namenom nerazvezljivosti, ustanavljam se družine. Rojstva otrok so normalna posledica veljavno sklenjenega zakona. Družina je prva vzgojiteljica in tudi katehet v verni družinski skupnosti. Člani družine se udejstvujejo v različnih organizacijah in ustanovah, si z delom služijo vsakdanji kruh. Tako ima vpliv na versko, kulturno, gospodarsko in politično življenje v družbi.

SPREMEMBE V DRUŽBI

Sodobna družba je vedno bolj komplikirana. Enostavne zadeve, ki jih razreši vsaka zdrava naravna pamet, se komplikirajo do skrajnosti. Odklanjajo resnico in poštenost, ker sta ovira za prikrite cilje vseh, ki hočejo ribariti v kalnem.

Sodobna družba je nestalna, noče stalnosti, zato ji je družina, ki po svoji naravi teži k stalnosti, v napotje. Hočejo omejiti njen socialno funkcijo, njen

vpliv na družbeno življenje. Ta naj ne bi prestopil zidov družinskega doma.

Ta prizadevanja nekaterih sodobnih družbenih tokov hočejo potisniti družino v zasebnost. Ta je zadeva dveh, ki sta se odločila za zakonsko zvezo – družbe to ne zanima. Tozadevna stremljenja naletijo največkrat na močan odpor, posebej še vernih družin in družin srednjega sloja. Za družino srednjega sloja je bilo dosedaj značilno, da je oče edini zasluzil in je kot tak predstavljal vso družino. Z zaposlitvijo žene in matere izven doma se je tudi v teh družinah začelo popuščanje.

Omejuje se obseg družine, število njenih članov. S starši bi naj živel le še majhni otroci, kar bi naj v praksi predstavljalo nekakšen tip "celične družine". Večji otroci, navadno po končani srednji šoli, naj se bi takoj emancipirali in začeli "na svoje". Teoretiki tega stališča zatrjujejo, da so jim starši v napoto. To se zelo prakticira v Združenih ameriških državah in v Kanadi, kar ima izredno kvarne posledice na mlaude same v njihovem razvoju, ko najbolj potrebujejo podporo staršev, in tudi na njihovo poznejše družinsko življenje. Sploh izgubijo spoštovanje in navezanost na starše ter se ne zavedajo, da so kri njihove krvi, da so Bogu in njim dolžni svoje življenje.

Industrijska potrošniška družba, ki je moda našega časa, hoče družino zreducirati na potrošniško skupnost in s tem podaja roke marksizmu. Družina bi naj bila z začasno pogodbo legalizirana zveza dveh oseb različnega spola, ki imata otroke, če hočeta, ter uživata dobrine, ki jim jih omogoča vsakokratni zaslužek, in nič več. Družba upošteva povsod samo poedinca, ta je edini važen z ozirom na njegovo potrošniško sposobnost. Zato gospodarstvo pri določanju zaslužka upošteva samo posameznika, funkcija in dolžnosti družinskega očeta so zasebno.

Današnje zgorj individualistično obravnavanje družinskega očeta v gospodarskem življenju je velika ovinja njegovi skrbi za družino. Njegovo naravno funkcijo in dolžnost bi naj prevzela socialno skrbstvena država. Družini bi naj ostale samo osnove, primarne skrbi in dolžnosti. Tudi tukaj si marksizem in takoimenovani svobodni svet podajata roke.

NASTOP KRIZE

Spremembe, ki se vsiljujejo družini, vodijo v krize različnih vrst. Največja kriza je glede stalnosti za-

konske zveze. Ta je posledica krize verskih vrednot, izhaja pa iz krize verovanja. Resnično globoka vera je v večini primerov poroščvo za stalnost zakonske zveze in medsebojno spoštovanje.

Posledica zakonske razveze ali razporoke je kriza rojstev. Zaradi nestalnosti zakonske zveze in individualizma se zakonci branijo otrok – zato splavi, umor nerojenih. Tako je v takoimenovanih civiliziranih deželah število splavov enako številu rojstev ali pa še večje.

Kriza družine pomeni logično krizo družbe. Če se maje temelj, se maje vsa struktura družbe. Žalostne izkušnje dokazujejo, da niti marksistična niti industrijska in potrošniška družba ne zadovoljita človeka. To so pokazali mladi v raznih uporih. Preklinjali so odrasle, ker jim ne znajo nuditi drugega kot potrošniške dobrane. Nezadovoljstvo je pustilo v njih stalne posledice. Iščejo nova pota, ki naj vodijo v novo družbo. Nastopil bi naj zaton sedanje industrijske in potrošniške civilizacije.

DRUŽINA V POINDUSTRIJSKI DRUŽBI

Istočasno z odklonitvijo potrošniške družbe so se pojavile naravne ovire dosedanjega gospodarskega, tehničnega in industrijskega razvoja. Družba se je začela zavedati, da se izčrpava naravna bogastva v mnogih primerih ne obnavljajo, zato bo v bodočnosti primanjkovalo surovin, kar bo povzročilo zastoj v industriji. Sintetične mase bodo lahko nadomestile samo nekatere v zelo omejenem obsegu.

Naravnim omejitvam razvoja se pridružuje težja po manj delati – torej nedelavljnost novih generacij. Vse to vodi slej ali prej v globoke družbene spremembe, v novo družbo. Vprašanje je, kakšno mesto bo imela družina v tej novi družbi, katere prihod napovedujejo.

Nekateri menijo, da se bo nadaljevalo s prizadevanji za odpravo družine. Odpravljenia bi naj bila tudi kot zasebna zadeva posameznika. Na mesto nerazvezljivega zakona stopi pojem para. Za življenje v dvoje in rojstvo otrok ni potreben zakon, ampak par. Ta sloni na dogovoru glede časa in medsebojnih pravic. Ko dogovor poteče, ga lahko obnovita ali se pa razideta in iščeta drugega pogodbenika. Za morebitne otroke bo skrbela država ali druge družbene ustanove. Tozadenvi poskusi niso redkost v Združenih državah.

Niso vsi črnogledi glede bodočnosti. Živijo tudi optimisti. Poindustrijska družba bo oprostila mater dela izven doma. Več časa bo lahko posvetila vzgoji otrok. Omejitev ponudbe tvarnih dobrin bo zmanjšala tvarne potrebe posameznika in družine. Odpravljene bodo mnoge potrebe in s tem materializem. Bodoča družina bo imela več časa za iskanje kulturnih dobrin in večnih resnic. Čutila bo potrebo po Bogu in veri vanj. Pri Njem bo iskala srečo, katere ni našla v tvarnem izobilju.

Katero pot bo izbral človeštvo – prvo ali drugo? Veliko bo odvisno od generacij katoličanov, ki prihajajo, in njihove priprave na čase, ki jih čakajo. Znati in voditi bodo morale tok življenja v pravo smer.

AVGUST HORVAT

Martuljkova skupina

V duh stoletjih...

Začetek in rast katoliške Cerkve
v Avstraliji

Pripoveduje
P. CIRIL

Naj v to zgodovinsko pripovedovanje vključim še zanimivo in prijetno zgodbo, ki se bo morda v ne tako oddaljeni prihodnosti končala — s kanonizacijo: proces božje služabnice Mary of the Cross McKillop (1842 – 1909) je v teku.

Začnimo torej na začetku, oziroma tam, kjer smo končali pripovedovanje o redovnih osebah, ki jih je "rekrutirala" avstralska Cerkev. Mnoge so prišle iz Evrope, najpomembnejša ustanova redovnih sester pa je že zrasla na domačem zelniku: sydneyjski nadškof Polding je ustanovil Sestre Dobrega Samarijana.

V skrbi za poučevanje mladine pa je pri nastajanju avstralske redovne družbe sester zapisano ime Fr. Julian Tenison Woods. Woods je bil sin "Times"-ovega novinarja v Londonu in je bil deležen visoke izobrazbe. postal je znanstvenik, ki se je z lahloto družil z botaniki in geologi ter bil v vsaki družbi prijeten sogovornik. Pozneje se je odločil za bogoslovje in leta 1857 postal duhovnik. Leta 1867 ga najdemo kot škofovega tajnika v Adelaidi.

V adelaideški škofijski je bilo tedaj 19 župnijskih šol in 4 zasebne katoliške šole. Vsi učitelji so bili laiki in le polovica jih je imela ustrezno izobrazbo. Vsakdo je učil, kakor je pač vedel in znal. Tenison Woods in škof sta sklenila temu napraviti konec in sta začela načrtovati vzgojni sistem — prvi te vrste v Avstraliji. Tenison Woods je postal ravnatelj. Centralni svet, v katerem so bili mnogi laiki, naj bi odločal, kje naj postavljajo šole, kdo bo poučeval, sestavljal urnik ter učni spored in skrbel za knjige. Krajevni svet upravljanja pa naj bi skrbel v glavnem za finance. Sveda je imel v vsem sistemu največjo moč ravnatelj. On je bil nadzornik šol, dajal spričevala učiteljem in imel pri vsem zadnjo besedo.

Fr. Julian Tenison Woods je bil pred prihodom v Adelaido župnik v Penoli, kjer je za pospeševanje pouka ustanovil redovno družbo sester sv. Jožefa presvetega Srca. (Uradna letnica ustanovitve družbe je kasnejša — leto 1872.) Prva članica te nove družbe je bila 24-letna učiteljica Mary McKillop in njena prva šola je bila preprosta staja sredi polja. Prav zaradi ustanovitve in razcveta te redovne družbe je Tenison Woods lahko uresničeval svoj vzgojni sistem. Že leta 1871 so sestre jožefinke vodile 35 šol v škofijski. Velikokrat so živele v veliki revščini in po-

manjkanju, a šle so rade tja, kjer so jih potrebovali. Nikdar niso hotele vzeti državne podpore, četudi bi jo lahko dobile.

Osebnost Mary McKillop je najpristnejši dokaz velike uspešnosti družbe in če že ni njena ustanoviteljica, je vsekakor priznana utemeljiteljica, brez katere bi stvar kmalu propadla. Mary je sama uvedla dolgo vrsto sester v skupno življenje in jih poučevala v umetnosti vzgoje in svetosti. Včasih so sestre živele daleč od cerkve in niso imele priložnosti niti za nedeljsko mašo. Zato so si izoblikovale nov način duhovnega življenja. Skupna molitev, petje in obiski Najsvetejšega — to so bile prvine njihove duhovnosti. Mary jim je govorila: "Res ne preživim veliko časa v molitvi, a čutim, da me božja bližina spremlja povsod in se mi izpolni vse, kar prosim v molitvi. Tudi rada pišem v kapeli: takrat se počutim tako blizu Jezusu."

Bila je močna in vztrajna žena. Uporabiti je morala veliko svojih moči, če je hotela ostati neodvisna, saj so škofi in razni duhovniki zaman skušali dobiti oblast nad njeno družbo. Leta 1871 se je zgodila zanimiva in presenetljiva zgodba v avstralski katoliški zgodovini: adelaideški škof Sheil je Mary McKillop zaradi ne-pokorščine izobčil iz Cerkve. Škof Sheil je bil že bolan in se je dal vplivati od nekoga, ki ni prenašal Tenisona Woodsa. Izobčenje, ki ga je škof preklical

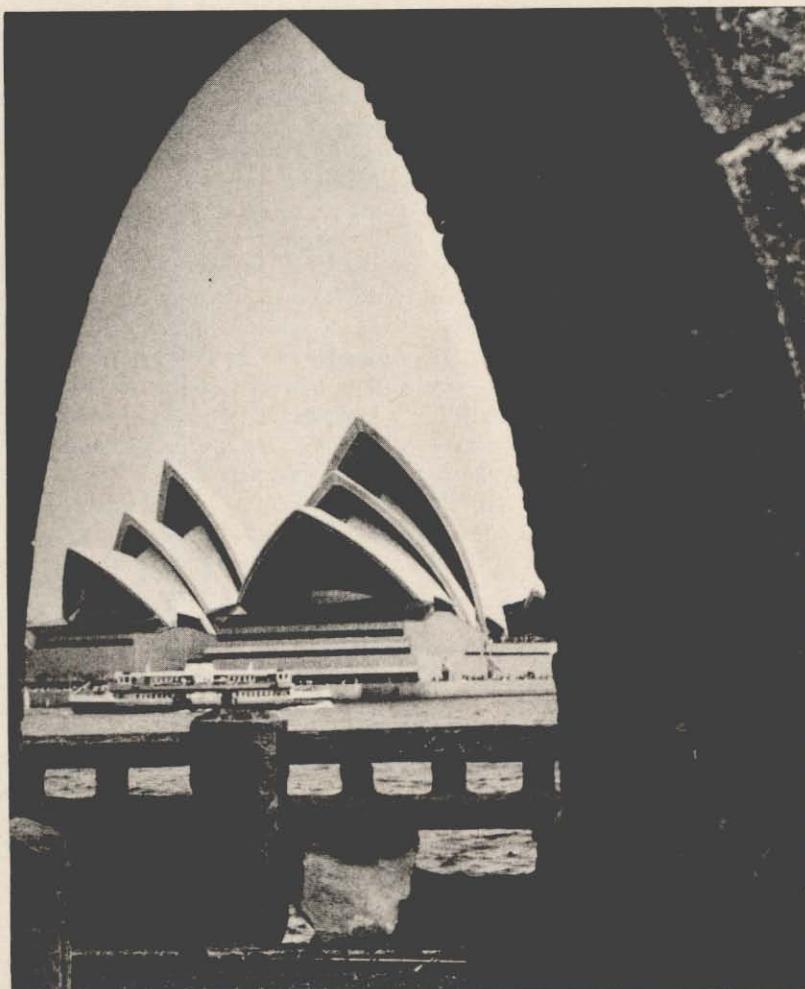
le devet dni pred svojo smrtno, bi skoraj uničilo novo redovno družbo. Prav imajo duhovni pisatelji, ki imenujejo boj za oblast hudičeve iznajdbo. Ta element je doma povsod, kjer so ljudje, tudi v Cerkvi. Škofje so hoteli to mlado in uspešno dužbo podrediti, pa četudi z najboljšim namenom: škof naj bi bil vrhovni predstojnik, redovne hiše po župnih pa pod upravo krajevnih župnikov. A Mary si je zadevo predstavljala drugače in je imela dovolj moči, da ni popustila. Potovala je v Rim, kjer so ji leta 1874 potrdili redovna pravila. Škofje so računali, da vedo, kako meljejo rimski mlini, niso pa računali na božje. Pritožili so se prvič in tudi drugič. Zaman, Leta 1888 je papež Leon XIII. povzdignil avstralsko družbo sester jofefink v kanonično kongregacijo, ki je imela popolno samostojnost in ni bila podrejena upravi škofov. Mary McKillop je za ceno velikih naporov, očitnih krivic in

poniževanj vzdržala na poti, ki si jo je izbrala in začrtaла že ob srečanjih z ustanoviteljem Fr. Tenisonom Woodsom.

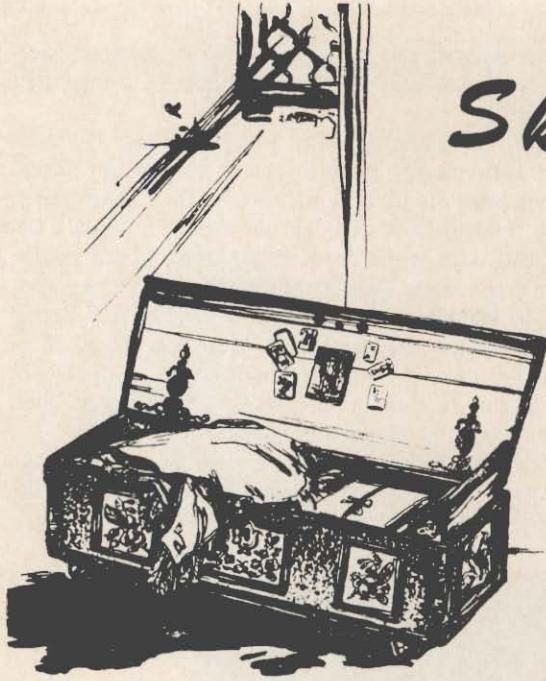
Dne 26. novembra 1986 je papež Janez Pavel II. dejal redovnikom in redovnicam, ki smo bili zbrani v koncertni dvorani sydneyske opere: "Zahvaljujem se za tako številna življenja, ki živijo po milosti, katero Bog daje po Jezusu Kristusu. Izredna pričevalka, ki mi je poznana, kajti njen primer mi je bil predstavljen, je Mary McKillop, mati Mary od Križa, utemeljiteljica sester svetega Jožefa presvetega Srca. Z vami delim upanje, da bo, ko bodo zbrani vsi potrebni dokumenti za njeno beatifikacijo, s tem dan poseben pečat priznanja redovnemu življenju v Avstraliji."

Nekdanja izobčenka naj bi postala prva avstralska svetnica. Zares svojevrstna zgodba avstralske katoliške zgodovine.

/Dalje/

Pogled na sydneysko Opero izpod obokov
prav tako znamenitega sydneyskega mostu

Skrinja

EMILIJAN CEVC

Toda v hišah, sredi našega življenja, bivajo druge skrinje, lepše in zaupnejše, podobne ženi, ki spremlja naše življenje v tihem umevanju in vse posveti z dotikom svojih dlani. Stare matere so se sklanjale nad njimi, svatovsko vriskanje še zveni iz njihovih stranic in pesem o nesrečni Mladi Bredi, ki je zajokala:

Ko mi boste balo nakladali,
nakladali, v skrinjo jo spravljali,
šlarasto mi pečo zgor denite,
jo vrh vsega blaga položite.
Peče bodem najpred potrebvala,
z njo si srčne rane zavezvala . . .

Ob tej pesmi zažive v mojih očeh tiste velike grajske skrinje, pred katerimi so poklekale grajske gospe in gospodične v dolgih večerih, ko so se jim može in ženini borili po daljnih bojiščih in so vsem pvcem utihnile citre. Drugo za drugim so jemale iz skrinj platno in volno, svilo in težki gentski škrlat, grško svilo in laški žamet; slapovje belih tančic jim je oblilo roke, kožuhovina je zadišala po živalih in ta vonj jim je napolnil telesa z bolečo strastjo. Oči so se jim izgubljale v lesketu zlatih verižic in sponk, biserne diademene so si pomerjale na bogastvu svojih las. Stale so ob skrinjah v mračnih grajskih izbah, prepojenih z vonjem po svečah in živem kamnu, in vanj se je mešal duh arabskih dišav in moškata – kdo ve, kateri ljubljeni vitez je prinesel te vonje iz Svetе dežele in vzhodnih obal. Oči so jim bile kakor jezerca, ki zažare v visokem soncu, in srca kakor ajdov cvet – bogastvo lesnih skrinj se je zabilisilo v hlad grajskih zidov, kakor bi se razprlo veliko srce.

Potem so te žene umrle in zadnji lesk je zdrknil v kamnitno rakev v grobnici grajske kapele. Druga za drugo so skrinje preperele po gradovih, kakor bi jih razzrla žalost po gospodaricah, ki se niso več vrnile; sovražne roke so jih izropale, razvihran, ognjen konj je zadijal na strnih strehah gradov in vrh hribov so zastrlela pošastna okostja razvalin, ki jih ume obudit samo še pravljica . . .

Toda v naročju kmečkih domov je skrinja živila dalje, ko se je spomin na grajske gospe in njih skrinje, polne zlata in biserov, že zdavnaj preselil v pravljice. Ostala je kakor ponizna roža, ki cvete še tedaj, ko so se njene ponosne sestre po bogatih vrtovih že zdavnaj sklonile v smrt. Ostala je ob podobi naših mater, zaklenjena in zvesta kakor njih srca. Dva moža jo komaj dvigneta in nikoli ne zapusti kota, kamor so jo nekoč postavili kakor temelj življenja, ki bo zorelo ob njej.

HIŠA brez domače skrinje se mi zdi kakor človek, ki so ga za nekaj velikega opeharili. Rekli so mu: "Sedi kraj poti in razsipaj darila ter osrečuj ljudi!" Tako so mu rekli in človek je bil vesel kakor otrok, ki sme pri-nesti beraču kos kruha. Skakal je in plesal in njegov glas je bil podoben pesmi: "Veliko so mi dovolili; vsem ljudem smemodeljevati radost . . .!" Ko pa je odprl roke, je videl, da so prazne, prazne kakor ledeniška kotanja in da nima ničesar, kar bi lahko podelil. In tedaj je šel in se zgrudil v duši; nič več ni bilo smehljaja na njegovih ustnicah, star je bil in osamljen. Nobenemu človeku se ni znal približati in nihče se ni zmenil zanj, kajti bil je kakor presušen studenec, ob katerem nihče ne išče napoja. Za nekaj velikega so ga opeharili . . .

Hiša brez domače skrinje – opeharjena hiša, podobna dreesu, ki se mu je črv zajedel v srčiko debla. Mnogo je danes takih človeških bivališč. In črv se zaje še v človeka, izpije mu vso preprosto srečo, ki mu jo je zemlja darovala v radost . . .

Toda v naši vasi še utripljejo lesena srca skrinj; te zveste čuvarice še skrivajo domače zaklade in le ob največjih praznikih se odpro.

Videl sem po kaščah velike skrinje polj: kakor stare skrinje zaveze počivajo pod plaščem prahu, polne žita in semen. Njih življenje je podobno življenju starih pastirjev, ki v divji samoti spoznavajo jezik zemlje in živali. Bliže so zemlji kakor ljudem. Dvogovori z žitom in plodovi zemlje so jih naučili prvinskih resnic, ki jih človek nikdar ne more dojeti.

Včasih me obide želja, da bi s pestjo udaril po njej, s stisnjeno pestjo, da bi jo tolkel kakor trmasto žival, brez usmiljenja, da bi mi v bolečem odzvoku izkričala zadnjo skrivnost . . .

Povedala bi mi, kako je bilo tedaj, ko je sedel na njej otrok in so rekli:

"Preljubi ženin, skrinja je zapečatena; ne moremo jo odpreti, dokler je ne odpečatiš."

Potem bi mi govorila, kako se je sredi smrečic in zastavic peljala skozi sončni dan, ko so kraguljčki zvončkljali in je pela harmonika, na skrinji je ležal velik hlep kruha, v njem so tičale vilice, na vilicah pa je bil nataknjen masten flancat.

Dolga je njena povest in obraz žene, ki se je na začetku povesti v svoji razcveteli mladosti prvikrat sklonila nad skrinjo, je na koncu zgodbe nabrazdan in uvel kakor lanski sad.

Toda rad bi govoril o najlepši skrinji in najlepšem srcu naše vasi.

Kakor bela ovca z rdečimi očmi leži Nežina hišica na robu vasi, kjer zavije ob križu med gore ozka dolina s svojim kolovozom, potokom, nekaj krpami njiv in s preobiljem sence, kajti sonce se le kratek čas mudi v njej.

To je dom osamele žene z rdečimi oknicami in Marijam iz voska in porcelana, z mnogimi svetniškimi podobami in križci vseh velikosti, s papirnatimi in voščenimi rožami in snežnobelim prtom na mizi ter z duhom po jabolkih, kavi in zdravilnih rožah, ki jih je žena nabrala po gorskih travah in gozdovih. Toda najlepše v hiši je velika skrinja ob peči.

Da, ta skrinja!

Kakor skrbna botra živi v svojem kotu in pozna vse nadloge in radosti osamele žene. Pregrnjena je z vezenim prtom, ki se ji kakor povodenj pisanega cvetja in ptičev razliva čez robe. Spredaj je poslikana s šopki rož – naši ljudje tako ljubijo rože! – in s podobami svetnikov kakor kapelica, da bi človek kar gledal ter od začudenja sklepal roke. Sicer pa je vsa modra, modra, kakor bi ji celo njiva lanenih cvetov podarila svojo barvo. Pravilnost njenih ravnih ploskev se veže v trpko urejenost. Ključavnica je skovana v podobi srebrnega tulipana.

Ta skrinja je posoda Nežinih hrepenenj in zvestobe, čuvanica njenih spominov. In žena jo odpira počasi in spoštljivo kakor duhovnik tabernakelj. Resnično, človek mora čutiti spoštovanje pred svojim življenjem in svojimi spomini.

Kadar jo hoče odpreti, poklekne k njej ter počasi, počasi obrača ključ v tulipanovi ključavnici. Kajti žena mora paziti, poslušati kakor zdravnik na utrip srca, čakati na pravi trenutek. Uho nasloni tik na pokrov – kakšna zaupnost je v tem priklonu glave! –

usta na lahno razpre, oči so ji polne pažnje, še dihati si ne upa . . . Počasi obrača ključ, čigar bradica neslišno potuje nekje med naoljenimi zobci v steni skrinje. Dvakrat se je ključ že obrnil, zdaj gre v tretje. Nenadoma žena še bolj prisluhne, občutljive roke ji začutijo, da je v ključavnici nekaj prijelo, neko pero se nateza, žena mora napeti vso moč prstov, še malo, še malo . . . "Tik" – v ključavnici na rahlo poči – tedaj mora ključ hitro zasukati na levo in skrinja je odklenjena.

Da, kovač, ki je izdelal to ključavnico, je bil mojster v svojem delu!

Pokrov škriplje kakor lesa na gorskem pašniku, ko žene pastir ovce v stajo, in po vsej izbi se razlije vonj po sivki, dobri, topli vonj, ki vznemirja telo, pomešan z vonjem presnega perila in sladkim duhom blaga. Barve zažive v soncu; druga za drugo se obleke, lepo složene v skrinji, prebujojo: ošpetljii iz tankega belega platna z lepo nabranimi rokavci zašume kakor brezovo listje; rožasti židani modrci, ki so še ohranili oblike ženskih prsi, zadihajo v ženinih rokah; suknena krila s svilnatimi robovi se razvijajo; pisane rute stresajo dolge rese in ena je spreminjača kakor večerna voda; čipkasti robci, vezeni prtički, tudi prtiček za jaslice z napisom: "Slava Bogu na višavah . . .", se zableše Neži v rokah kakor mrtvi golobi s povešenimi krili. Prav v desnem kotu skrinje dremlje debela, v zeleno usnje vezana knjiga, največji zaklad Nežine skrinje, in na njenih platnicah je zapisano z zlatimi črkami: "O rožah, zlasti o tistih, ki nucajo za človeške in živalske bolezni." Knjiga je pisana na roko, z drobno, zelo lepo pisavo, ki je že malo obledela, in zraven so barvaste slike, ki so prav tako na roko risane. Na teh slikah cveto rože z rdečimi, modrimi in rumenimi cvetovi, njih listi so zeleni kakor bakreni volk in teh rož je toliko, da jih nihče ne more vseh poznati. Nekatere imajo cvetove, ki jih je mogla zemlja pognati le v veliki razposajenosti ali pijanosti; vse barve se križajo na njih; zdaj so cvetovi podobni pticem z razprostrnimi krili, zdaj žuželkam z dolgimi tipalnicami, zdaj pentljastim šolenčkom . . . Nobena domišljija bi jih ne mogla popisati. To so rože prekmorskih dežel, pragozdov in velikih močvirij, ki puhte pod tropično sonce. Pod vsako podobo pa je z rdečilom napisano latinsko ime rože in bolezen, ki jo ta roža ozdravi. Že sama imena so kakor pesem: *Viola mirabilis*, *saxifraga rotundifolia*, *sempervivum*, *arthemisia* . . . Tudi srce ima svojo rožo, ponizno, rdečkastobelno špajko – baldrian. Tu je arnika in rman, dobra misel in gozdní črnilec in mnogo, mnogo drugih rož. Kar jecljam od začudenja, ko jih gledam. In na prvo stran knjige je nekdo zapisal: "Zdravnik rase v srcu in prihaja od Boga." Nehote se ozrem v Nežo. To knjigo je

dobila od botre in ta jo je podedovala po stricu župniku, silno dobrem človeku, ki je mnogo pomagal ljudem na duši in telesu. Zdaj pa so vse te rože zavetele Neži v ščetu in kadar se skloni nad bolnika, začuti ta v nosnicah vonj vseh z zdravilno močjo blagoslovjenih rož, ki cveto v ženinem srcu. Toda Neža ve, da bo prišla ura, ko se bo morala vsa njena modrost skloniti pred božjo voljo, ko bodo vse rože po travnikih in gorah zanje prenehale cveteti. Na tisto tiho, veliko službo zadnje ure čaka z modrim trakom prevezan ovitek na dnu skrinje: v njem je čisto nova rjuha in skrbno zložena črna obleka s črno ruto. Poslednja in velika skrb preproste žene, ki je spoznala preveč gorja, da bi se bala smrti . . .

Toda skrinja ima še predalce, kjer so shranjene največje dragocenosti.

Tu je lesena škatlica z velikimi uhani in rdečimi koraldami, ki jih je Neža nosila, ko je bila še dekle. Zrazen počivajo mašne bukvice s koščenim križcem na platnicah, v svilenem papirju pa je zavit za palčev noht velik cekin, ki ga je Neža dobila od birmanske botre. Toda drugega denarja v skrinji ne najdeš. "To ne spada sem, je preumazano . . ." pravi Neža. Denar, ki si ga prisluži z nabiranjem zdravilnih rož, spravlja v omarico, vzidano v steno. Res, kaj naj bi počel umazani, tolkokrat prekleti papir poleg preperelega lectastega srca z zrcalcem in listkom, ki nosi napis:

*Srce dam ti in rokó,
če je tud teb prav takó.*

Shranjeno je v škatlici, ki še vsa diši po rožnatem milu in ima na pokrovcu naslikan šopek vijolic.

O, neznatne dragocenosti, ki prepletajo rožni venc Nežinega življenja! Skrila jih je v mrak svoje skrinje kot ljub, čeprav večkrat boleč spomin, boleč kakor pismo, ki ga zdaj izvija iz spreminjače rute ter potem dolgo strmi v velike, nerodne črke na njem . . .

Prav na koncu je pripisano:

"Nežika, moli, moli! Ljudje so stokrat hujši od zverin! . . ."

To je zadnje pismo njenega moža. Komaj ga je spoznala, že ga ji je vzela vojska. In potem so se norčevali, da je padel za domovino! Toda Neža ve, da se ji je zgodila velika krivica, njej in vsem ženam in materam, ki jim je nekdo, ki ga niso ljubile in ki njih ni ljubil, ugrabil to, kar so najbolj ljubile – može in sinove. Tomaž je padel – nihče ne ve, kje počiva njegovo telo: ali sredi širne travnate planjave ali med skalami gorskih prepadov ali na dnu močvirnih rek . . . Niti otroka ji ni utegnil podariti. In žena si je nadela črno oblačilo, poročno obleko zaklenila v skrinjo, zadnje pismo položila vanjo – in z njim svoje srce. Posihmal je ostala sama v svoji hišici, sama s svojimi svetniškimi podobami, s soncem na belo pogrnjeni mizi in s spomini v pisani skrinji. Sama s svojo zvestobo umrlim in z ljubeznijo do vseh žalostnih in pomoči potrebnih.

Znotraj, na pokrovu skrinje, sredi romarskih podobic, je nalepljena obledela fotografija moža-vojaka. Njegove oči – nekoč so morale biti vesele in žive – gledajo trudno in goré v čudni vročici.

"Vidiš, to je moj Tomaž . . ." pravi Neža.

Šele pozneje sem se zavedel, da je Neži njena skrinja več ko navadna skrinja: v spominih in v preprostem lectastem srcu hrani tisto, česar ji zemlja nikoli ne bo vrmila – srce njenega moža.

Vidim, da si Neža z levico potegne čez oči, ko z desnico spušča težki pokrov na skrinjo.

"Ali bi pil malo kave?" mi pravi, kakor bi hotela prikriti bolečino. Ko jemlje iz bele omare z modrimi cvetovi porisano skodelico, se ji obraz kakor vedno smehlja z dobrim nasmehom stare žene; posut je z drobnimi gubami, tako skrivnostno zgovornimi.

. . . Slovenskim vernikom bi rad še tole povedal: da je Bog "Slovenec" in "Anglež" in "Kitajec", da razume vse jezike in da je povsod doma. Tudi katoliška Cerkev je katoliška (katholikos – vesoljen) v tem, da je povsod doma. Je slovenska, nemška, pa poljska in italijanska . . . Stili so različni in razlike so, ki včasih tudi bodejo. Konec končev pa smo vsi eno. Zame osebno in za vsakega vernika je silno važno to, da smo doma povsod.

/Nadškof A.Ambrožič v razgovoru za slovensko oddajo radia 3EA/

Ideološka kriza komunističnih režimov

SEDANJE mednarodno politično pozorišče označuje globoka kriza komunističnih režimov. Kriza je gospodarska in ideološka. Stalin je trdil, da Sovjetska zveza koraka v komunizem, da bo dohitela in prehitela kapitalizem. (Stane Kavčič). Bil je slab prerok, kot danes vidimo vsi. Gospodarske težave komunističnih režimov pa imajo svoj izvor in korenine v ideologiji, bolje v partijski diktaturi. Partija je avantgarda, partija nosilec pobud na vseh področjih, partija je nezmotljiva; kratko, partija je vse in brez partije ne sme biti ničesar. Do skrajnosti je to vero pripeljal Stalin v Sovjetski zvezi in jo povezal z osebno diktaturo. Kajti v partiji je najvišja oblast partijski generalni tajnik. Ta ima v vsem zadnjo besedo, končno odločitev. Tako se je partija spremenila v osebno diktaturo partijskega tajnika.

To je sovjetski model socialistične družbe, ki so ga sprejele vse partije po zadnji vojni, sprva tudi jugoslovanska pod Titom. Diktatura proletariata se je spremenila v diktaturo partije, diktatura partije pa v diktaturo partijskega tajnika, kar je Hruščev imenoval "kult osebnosti".

STALIN ŠE NAPREJ ŽIVI

Čeprav je Stalin umrl in so uradno zavrgli stalinizem, je ta še nadalje praktično živel, čeprav pod drugimi imeni. V bistvu partij se po Stalinovi smrti ni nič spremenilo, ne v Rusiji ne v drugih komunističnih državah. Diktatura je ostala in z njo okrnitve vseh svobosčin. Človek – svobodno bitje – je postal okrnjen v delu svoje človeške narave. Toda to ne more trajati v nedogled, človeška narava se prej ali slej upre. To se pravi, da se tudi v diktaturi prej ali slej pojavi hrepenjenje po svobodi. To zajame najprej posameznike, potem pa vedno širše sloje. Pod Stalinton je bila diktatura tako vsestranska in prefinjena, da je Staltonova tajna policija pregnala v Sibirijo ali postavila pred puške vsakega, ki je drugače mislil kot Veliki Stalin. Tako so v letih velikih čistk (1936 – 1938) bili obsojeni in usmrčeni tisti revolucionarji iz prve ure, ki so kako drugače mislili kot "batjuška" Stalin. Postrelili so Buharina, osebnega Lenjinevega prijatelja, Rikovova, predsednika Sovjetske zveze, maršala Tuhačevskega in Blücherja, pa Trockega in Zinovjeva in toliko in toliko drugih znanih in manj znanih.

Teror je bil absoluten. Tako so v Stalinovih čistkah končali tudi voditelji jugoslovanske partije, Gorkič in drugi, ki so takrat bivali v Moskvi. Danes se je ustvarilo prepričanje, da so se takrat rešili samo tisti, ki so s Stalinom sodelovali proti svojim tovarišem. Zato so

osumili italijanskega partijskega voditelja Togliatija, da je sodeloval v Stalinovih čistkah, in tudi Josipa Broza-Tita. Gre za sume, ki niso potrjeni, imajo pa svoje opravičilo v ozračju tistih let v Sovjetski zvezi.

HREPENENJE PO DEMOKRATIČNIH SVOBOŠČINAH

Noben teror ne more biti večen. Hruščev je stalinične metode omilil: drugače mislečih niso več streljali, marveč so jih zapirali v umobilnice ali posiljali v taborišča. Pasternaka npr. so samo izolirali in Aleksandra Solženicina izgnali iz države. Bil je korak na boljše.

Zunaj Sovjetske zvezze, v satelitskih državah, so jarem stalinizma še težje prenašali. Odtod upori Poljakov, Čehoslovakov pod Dubčkom, pa Madžarov za časa Imre Nagyja. To so bili klici po svobodi, po "socializmu s človeškim obrazom". Ti poskusi so bili sedva zatrta, toda hrepenenje po svobodi je ostalo.

Mlajše generacije, ki so stopale na pozorišče, so si že zelo več svobode, več demokracije. Socializma kot takega ne zavračajo, saj ima tudi marsikaj dobrega v sebi, zavračajo pa "demokratični centralizem realnega socializma". Klic mlajših generacij po vseh socialističnih državah je: "Več demokratičnosti!" Zdi se, da se je tej zahtevi odzval Mihail Gorbačov v Sovjetski zvezi. Njegova "perestrojka" in "glasnost" sta v soglasju s temi željami in zahtevami, kakor tudi posmrtna rehabilitacija ustreljenih partijskih voditeljev.

SPOPAD MED KONSERVATIVCI IN DEMOKRATI

Seveda pa pri tem ne gre gladko brez nasprotovanja, brez odpora s strani tistih, ki so še vedno navezani na stare leninistično-stalinistične dogme in nauke. Zato je videti v vseh socialističnih državah spopad med "tradicionalisti" oz. "konservativci" in "demokratično levico". To je opažati tudi v Jugoslaviji in še

posebej v Sloveniji. Ljubo Bavcon npr. piše:

"Prodrlo je spoznanje (po prelomu s Stalinom leta 1948), da leninsko-stalinski model socializma ni edini možni model in nastala je zamisel o demokratičnem, samoupravnem socializmu. Od tedaj pa do današnjih dni obstajata v Jugoslaviji socialistična demokratična leva in socialistična (realsocialistična) desna težnja in poteka njun nenehen spopad" (NR, 8. 4.).

Socialistično demokracijo sta že v začetku sedemdesetih let zagovarjala v Sloveniji Stane Kavčič, v Srbiji Nikežić. Toda "konserativci" s Titom in Kardejcem na čelu so ta razvoj zavrli in odstranili vse "demokrate", "liberalce" in "tehnokrate".

O tem pravi isti avtor: "Morda je značilno, da skorajda ni vidnejšega člena jugoslovanskega političnega vodstva, za katerega bi se lahko reklo, da je deloval vselej in dosledno na strani socialistične demokratične levice. Kdor je hotel ostati v "nomenklaturi" (v številu vodilnih) ali vsaj kot član Zveze komunistov, je moral sklepati kompromise, kdaj pa kdaj umolkniti in čakati na primeren trenutek za ponovno pomlad demokratične zamisli socializma" (NR).

GOSPODARSKA KRIZA SILI V DEMOKRATIČNOST

V sedemdesetih letih so se vse socialistične države silno zadolžile pri kapitalističnem Zahodu. V osmedesetih letih so morale začeti z odplačevanjem dolgov in obresti. In tu se je zataknilo. Pojavila se je gospodarska kriza v vseh državah realnega socializma in z njo inflacija, nižanje življenske ravni, padanje plač. To je pognalo delavce v stavke, ki bi jih socializem ne smel poznati.

Delavcem se je pridružila kritična mladina in za njo še intelektualci, pesniki in pisatelji, z vedno glasnejšo zahtevo po demokratizaciji. Seveda "oblast" vidi v tem "kontrarevolucijo", v resnici pa se "konserativci" samo bojijo za svoje stolčke. Odtod še vedno represije v raznih oblikah. Kljub temu iz dneva in dan raste in se krepi zahteva po večji demokratičnosti, po večji svobodi, po večjem spoštovanju človeka in njegovih pravic. Spopad bo šel naprej med padci in vzponi. Toda končno bo gotovo zmagala svoboda, ker je človek po svoji naravi svobodno bitje, ki ga ne moreš za vedno vkljeniti v nobene verige.

Iz "Katoliškega glasa"

**Samo voda,
ki jo damo žejnemu,
nas bo napojila.**

**Samo kruh,
ki ga damo lačnemu,
nas bo nasilit.**

**Samo obleka,
ki jo podarimo potrebnemu,
nas bo oblekla.**

**Samo beseda,
ki ublaži bolečino,
nas bo potolažila.**

**Samo bolnik,
ki ga obiščemo,
nas bo ozdravil.**

**Samo jetnik,
ki ga rešimo,
nas bo osvobodil.**

**T.CONSALVATICO
/prevedel Vinko Žakelj/**

DAN OČETOV je za nami z lepimi spomini nanj. Kot ponavadi so tudi letos otroci slovenske šole nešega verskega središča pripravili očetom kratek spored recitacij in pripovedovanja, iz svojih inštrumentov pa v naši dvoranici izvabljali lepe domače melodije. Vse navzoče je navdajalo veselje, hvaležnost in pa ponos na otroke ter njih znanje slovenskega jezika. Po končanem sporedu smo letos prvič izbrali "očeta leta", ki je zaslužil in zaslubi vso pozornost naše skupnosti: **Tone Jesenko**. Tonetu je tako naša skupnost vsaj delno pokazala hvaležnost, kajti on je njen zdrav temelj, na katerega se lahko zanesete. Kljub temu, da včasih pride vihar, se mu Tone ne da omajati. Pred leti, ko je bil med nami ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar in si je ogledoval kovana Tonijeva dela v naši cerkvi – oltar, prižnico, tabernakelj ... – je rekel: "To je mož globoke vere!" Da, mož brez kakršnega koli dobičkarstva ali računanja na kake posebne pravice, ker je napravil zastonj to in ono za slovensko središče. To so tudi razlogi, da je bil pred letom dni imenovan za predsednika našega misijona in svojo službo še zdaj vestno opravlja.

Naj še enkrat veljajo iskrene čestitke in zahvala za vso požrtovalnost našemu misijonu!

Ko že pišem o Tonetu, bi rad povedal tudi, da so si rojaki, ki redno prihajajo v našo cerkev, želeli urediti kapelico v čast brezjanski Mariji Pomagaj. Ta želja se je končno uresničila. Kovaško kladivo je skoraj vse leto pelo svojo glasno pesem v delavnici na Jesenkovi domačiji. Toni je skrbno koval iz železa podobo brezjanske Kraljice, ki jo krasí lep okvir z motivom slovenskih nageljnov. Kapela je napravljena tako, da se lahko v njej celo mašuje, saj je Toni naredil tudi oltar, ki je miniatura glavnega daritvenega oltarja. Nad podobo Marije Pomagaj in oltarjem se razprostira baldahin iz železnih palic. Vse delo in material je Toni daroval naši cerkvi. Naša umetnica Anita Isler se je potrudila in umetniško pobarvala podobo, da še lepše deluje. Oltar, baldahin in podstavek za svečke pa je strokovno pobarval naš znani pleskar Slavko Ivančič. Tudi vsa ta dela so bila opravljena zastonj in Bog vrni našim dobrotnikom.

Tako je v naši cerkvi zdaj lepše in nova kapelica zelo privlačna za zbrano molitev. Blagoslovil jo je nadškof-pomočnik dr. Alojzij Ambrožič iz Kanade ob svojem obisku med nami v Adelaidi.

Z Očetovske proslave v naši dvorani: na sliki so pri nastopu MARKO SELAN, OLIVIA KRESEVIČ in pa FILIP IVANČIČ. Dobro so se odrezali in vsi smo ponosni nanje.

SNETA DRUŽINA

*Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave., W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S. A., 5007)
Tel.: (08) 46 9674*

Dne 20. avgusta sta pred Bogom, našim oltarjem in našo skupnostjo sklenila zakonsko zvezo **Slava Ivančič**, hči poznanih staršev, dobrotnikov našega misijona, Toneta in Hedvike Ivančič. Ženin je italijanskega rodu, **Michael Graziano**. Priči sta bila Majda Frei roj. Ivančič in Antonio Paradiso. Mlademu paru želimo obilo božjega blagoslova in medsebojnega razumevanja na novi skupni življenjski poti. Dodajamo tudi željo, da bi se oba še vnaprej rada udeleževala maše v naši cerkvi!

Na misijonsko nedeljo v mesecu oktobru bo po maši v naši dvoranici **misijonski B. B. Q.** Dohodek te prireditve je namenjen misijonu. Svetu mašo pa bo ta dan oblikovala naša mladina. Prijatelji misijonov lepo vabljeni!

P. JANEZ

IZPOD TRIGLAVA

LJUBITELJI PLANIN so se v sredo pred Velikim šmarnom udeležili svete maše na Kredarici. Posebno srečanje je bilo tam že lansko leto. Tja pod Triglav so prišli, da bi se Bogu zahvalili za ta prelepi visokogorski dar, prednikom pa, da so omogočili varen dostop nanj. Stvarniku so se priporočili za varno hojo po gorskih vrhovih, pa tudi za varno hojo v vsakdanjem življenju.

Ob koncu maše je dovški župnik France Urgabija, pod katerega teritorialno spada Kredarica kakor tudi Triglav sam, povedal, kako si mnogi planinci iz srca želijo, da bi na Kredarici spet stala kapela. Posvečena naj bi bila Lurški Materi božji. Zgradili naj bi jo po predvidenih načrtih na mestu, odkoder se odpira čudovit pogled proti očaku Triglavu in bi se lepo vklapljal v naravno okolje. Dokler se ta želja planincev ne bo uresničila, se bodo pa zbirali k maši na prostem.

ŽE TREΤJE LETO zapored opravlja Dolenjski muzej arheološke raziskave na nekdanji kapiteljski njivi nad Marofom. Tam so namreč našli največje prazgodovinsko pokopališče na področju Novega mesta, ki sega v čas nekaj stoletij pred Kristusovim rojstvom. Letos izkopane najdbe bodo na ogled na posebni razstavi, ki bo odprta meseca oktobra v Dolenjskem muzeju.

V POLETNIH DNEH se turisti ne zadržujejo samo ob morju, ampak povsod po Sloveniji, kjer je kaj zanimivega. Tako so prav turisti tudi dostikrat vzrok, da oživijo stari običaji, ki prinesejo svoj dobiček in so zanimivi ne le za turista, ampak tudi domačina. Tako so v starem središču Ljutomerja pripravili "prleški sejem" po vzoru tistega izpred več kot sto let. Poleg so nastopile še razne folklorne skupine, ljutomerski golobarji pa so izpustili tristo golobov-pismonoš. Na Bledu pa so z "gorenjsko ohjetjo", ki je trajala več dni, prikazali stare ženitbene običaje tega kraja.

Melburnskim Slovencem se priporoča
KAMNOŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 478 4726

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

Te je s pomočjo domačinov zapisala in pripravila Tončka Maroltova, dasi jih sama ni več dočakala. Ob slikovitem planšarskem jezeru na Jezerskem so pripravili "ovčarski bal". Obiskovalci so si tudi ogledali, kako so nekdaj ovce strigli, ročno krtačili volno in jo predli. Prikaz dela so popestrili s predstavitvijo zgodovine Jezerskega.

SPOMINSKA PROSLAVA ob 150-letnici rojstva kardinala Jakoba Missie, zaslუžnega voditelja Cerkve na Slovenskem, je bila v nedeljo 7. avgusta, v župnijski cerkvi v Križevcih pri Ljutomeru. Evharistično slavje je vodil mariborski škof Franc Kramberger, ki je blagoslovil tudi spominsko ploščo. Na plošči je zapisano: Tu je bil krščen 1. julija 1838 dr. Jakob kardinal Missia, knezoškof ljubljanski, nadškof goriški, rojen 30. junija 1838, umrl 24. marca 1902, ob 150-letnici rojstva – župnika sv. Križa.

O tem doslej edinem slovenskem kardinalu je dejal papež Janez Pavel II.: "Na prelomu zadnjega stoletja je predstavljal Slovane srednje Evrope v kardinalskej kolegiji. Bil je neustrašen branitelj človeških pravic pripadnikov raznih etničnih skupin in neutrueden pospeševalc vzgoje duhovnikov in katoliške prenove svojih vernikov."

STATISTIKI ugotavljajo, da v Jugoslaviji vse redkeje zamenjujejo svoje avtomobile z novimi. Število registriranih vozil sicer še počasi narašča, vendar pa je obnova vedno počasnejša. V Sloveniji pride en avto na 3,8 prebivalcev. Tako je bilo lani prijavljenih 514 tisoč osebnih avtomobilov, kar je relativno največ v Jugoslaviji. Na drugem mestu je Hrvaška, nato ozja Srbija, Vojvodina, Makedonija, Črna gora in na zadnjem mestu Kosovo.

V SLOVENIJI bodo začeli v jeseni snemati televizijsko nadaljevanje "Potovanje okoli sveta". Bo koprodukcija beograjskega "Avala" filma in ameriške NBC. Prve dele bodo posneli v Rakovem Škocjanu, Postojnski jami in ob Cerkniškem jezeru, kjer že zdaj gradijo v ta namen kitajsko vas.

VISOKO ODLIKOVANJE mariborske škofije je letos prejela ameriška Slovenka **Gizella Hozian**, prekmurskega rodu. Živi v Chicagu, kjer je bila tudi rojena, a je svojo mladost s starši preživel v Gornji Bistrici, župnija Črenšovci v Prekmurju. Ne le, da že dolga leta odlično deluje v raznih verskih društvih, saj je nad petdeset let vodila chicaško Društvo sv. Ane. Ves čas se je zlasti zavzemala za Slomškovo beatifikacijo in si vzela celo za svoje življenjsko geslo: Slomšek mora na oltar! Gizella Hozian ima tudi največ zaslug, da so na Gornji Bistrici pozidali cerkev. To naj bi bila prva cerkev, ki bo posvečena Slomšku, čim bo ta enkrat od Cerkve uradno razglašen za blaženega.

Ta njena želja in prošnja je vzidana tudi v cerkveni temeljni kamen.

Poleg listine je odlikovanje, ki ga je prejela nagrjenka, reliefna podoba Antona Martina Slomška s škofijskim grbom in napisom: Za zvesto služenje!

POSEBEN ODBOR ZA ZAŠČITO ČLOVEKOVIH PRAVIC je bil ustanovljen v Ljubljani in sicer tri dni po 31. maju, ko je bil aretiran Janez Janša, kateremu so sledile še aretacije ostalih. Najprej se je imenoval Odbor za zaščito Janeza Janše, pa se kmalu preimenoval in dobil gornje širše ime. V ljubljanskem Tenuku (4. avgusta letos) beremo, da je k Odboru pristopilo okoli 900 kolektivnih organov in 70 tisoč posameznikov ter so s tem "odpadli tudi zadnji argumenti proti legitimnosti" tega Odbora.

KRUH se je sredi avgusta podražil za 60 do 80 odstotkov, najbolj pa so se podražile žemlje in pecivo. Za male žemlje je treba po novem odšteti kar 220 namesto prejšnjih 120 dinarjev. Bel kruh stane po novem 2200 dinarjev (doslej 1380), črn kruh 1850 dinarjev (doslej 1020), cena polkilogramskega ajdovega trajnega kruha pa je od 860 dinarjev poskočila na 1500 dinarjev. Staro ceno je ohranil samo osnovni kruh, ki mu pravijo tudi socialni, a povpraševanja zanj ni veliko, najmanj v obdobju počitnic, ko so skoraj edini njegovi odjemalci vojaki.

MED ZLATOMAŠNIKI našega leta je tudi koroški Slovenec, prelat dr. Janez Horbōck, ki je poleg župnikovanja v Podgorjah vsa leta po vojni podpiral tri voge Družbe sv. Mohorja v Celovcu in jih še. Brez njegove dejavnosti, iznajdljivosti in odločnosti bi celovška Mohorjeva družba danes ne bila tako razvita in na močnih temeljih. Največje zasluge ima zlati jubilant tudi za tri dijaške domove, kjer se v katoliškem in slovenskem duhu vzgajajo bodoči slovenski izobraženci zamejske Koroške.

Tudi avstralski Slovenci se pridružujemo ostalim rojakom doma in po svetu z iskrenimi čestitkami in željo: "Še na mnoga zdrava leta!"

LJUBLJANSKO "DELO" je letos 22. marca objavilo tudi tole zanimivo pismo o narodnem izdajstvu:

No, končno se je začelo! Ne bomo več sadili rožic! Stvari bomo imenovali s pravim imenom. Moj predsednik SZDL, tov. Jože Smole, me je opogumil. Zato izjavljam naslednje: Vsi, ki so mene, moje otroke, vnuke in najbrž še pravnuke, zadolžili tako, da bomo z obrestmi plačali kar 100 (sto) milijard dolarjev dolgov, so narodni (vele)izdajalci.

Meni je vseeno, ali so živi ali mrtvi, še na položajih ali pa ne več, ali so to počenjali zaradi neznanja ali pokvarjenosti, ali iz malomarnosti ali za osebne koristi. Pravim, meni je to vseeno, prosim pa zveznega jav-

nega tožilca in vse ostale tožilce, naj začnejo pregon.

Dol z narodnimi izdajalci! – Marko Petrovič, Ulica borcev 37, Maribor.

TUDI V "DELU", dne 27. maja letos, pa beremo o (ne)zanimanju za Kardelja tole: "Državna založba Slovenije je v občinskih in osnovnih organizacijah ZK izpeljala akcijo, s katero so žeeli preveriti, kakšno zanimanje vlada med slovenskimi komunisti za zbrana dela Edvarda Kardelja, ki bodo v 60 knjigah izšla pri DZS. Po odlično zastavljeni prednaročniški akciji je rezultat naslednji: od 114.000 članov ZK Slovenije se jih je na Zbrana dela Edvarda Kardelja pripravljenih naročiti 8 (osem)."

MILOVAN DJILAS, nekdanja Titova desna roka, kot so ga imenovali po vojni, je imel po 34 letih spet predavanje v Jugoslaviji. Govoril je kakim 300 študentom v Mariboru. Med drugim je dejal, da je Jugoslavija danes prisiljena izbirati med demokracijo in razpadom. "Po mojem gledanju je videti prihodnost Jugoslavije takole: sleherna republika mora najti kompromise prek demokratične povezave. Jugoslavija bo ali demokratska zveza republik, ali pa bo razpadla v različne republike."

Studentje so mu stavili vprašanje, zakaj se je razsel s Titom. Djilas je odgovoril: "Videl sem, kako se poganjajo komunisti za limuzinami in vilami."

CELA VRSTA vlomov in tatvin po slovenskih podružničnih cerkvah je bila v poletnih mesecih. Očitno gre za organizirano krajo starin.

Vabljeni ste
na ŠTIRINAJSTI

MLADINSKI KONCERT

v priredbi slovenskih verskih središč,

ki bo letos prvič v WOLLONGONGU, NSW,
R. S. L. Club, Woonona/Bulli,
455 Princes Highway, Woonona,

v soboto 1. OKT., ob štirih popoldne.

Pestri nastopi slovenske mladine
v glasbi, petju in plesu,
po koncertu pa zabava s plesom.

Vstopnina za odrasle šest dolarjev,
za upokojence in mladince pa štiri.

ŽENA V SVETEM PISMU

S V. P A V E L O Ž E N I

SV. PAVEL izhaja iz judovstva v svetu – v diaspori, pravimo temu. Vzgojen je bil v farizejskem duhu. Jezus ga je šele po svojem vstajenju na čudežen način izbral za apostola in mu naložil posebno poslanstvo – oznaniti mora evangeliј poganom.

Kot misijonar je obiskal Pavel razne kraje na vzhodnem delu Sredozemskega morja, v Mali Aziji, grška mesta in nazadnje je prišel do Rima, kjer je umrl mučeniške smrti. Cerkvenim občinam, ki so ob njegovem oznanjevanju nastale, je pisal apostolska pisma. Kot ugotavljajo raziskovalci Svetega pisma, morda niso vsa pisma njegova, nadaljujejo pa njegovo miselnost.

Pavel v svojih pismih govori o smrti in vstajenju Jezusa Kristusa. Svoje vernike spodbuja, naj živijo kot kristjani; deli jim nasvete, spodbuja, poučuje, graja napake, deli opomine ...

Pri nedeljskem bogoslužju in pri delitvi zakramentov pogosto poslušamo odlomke iz njegovih pisem.

Ko Pavel spregovori o ženi, je na prvi pogled precej grob. Glede shodov pri bogoslužju v Korintu (prim. 1 Kor 11, 2–16) pove, da je vsakemu moškemu glava Kristus, glava ženski pa moški. Ženske naj bodo pri bogoslužju pokrite. Nekaj poglavij zatem (prim. 1 Kor 14, 34–35) pravi, naj žene na shodih molče, če pa se hočejo poučiti, naj doma uprašajo svoje može. Tudi odlomek iz pisma vernikom v Efezu, ki ga pogosto beremo pri porokah (prim. Ef 5, 21–33), postavlja ženo v podrejen položaj. A če pogledamo Pavlove spise bolj celostno, potem ta groba podoba žene usaj delno izgine, ali pa jo laže razumemo.

+ + +

Središčna misel Pavlovega oznanjevanja je Jezus Kristus, križani in vstali. Ta človeštvo prinaša odrešenje, osvoboditev od greha.

Stiska človeštva, ki jo Kristus odpravlja, je nasto-

ŽIVITE v ljubezni, v daritev in žrtev. Iz drugemu. Žene naj bo mož je namreč glava odrešil, saj je njegovo tako naj bodo v vsem ž

Možje, ljubite svoje zanjo sam sebe, da bi jih in besede, tako da bi im brez madeža, grube a dežno. Tako so tudi na telesa. Kdor ljubi svoj sovražil svojega telesa Cerkev: smo namreč uč

Zato bo mož zapustiti v bosta v dveh eno telesa

Ta skrivnost je velika. Zatorej naj tudi vsak žena pa naj spoštuje svoj

pila z Adamovim grehom. Pavlovo gledanje na prvi greh se precej razlikuje od starozaveznih piscev. Modri Sirah pripisuje vso krivdo ženi: "Po ženi je prišel greh na svet, zaradi nje moramo vsi umreti" (Sir 25, 24). Pri Pavlu je za greh in smrt odgovoren Adam (prim. Rim 5, 12–15). Adam (zemljan) v primerjavi s Kristusom nekako predstavlja vse človeštvo.

Stisko greha in potrebo po odrešenju pozna tudi judovstvo. Tam odrešenje prinaša postava; namenjena pa je le Judom. Med Judi in pogani je neka nevidna meja, pregraja. Tako imamo dva svetova: judovski svet in poganski, ki se v tistem času pokriva z grškim helenističnim svetom.

Kristus, ki ga oznanja Pavel (in tudi drugi apostoli), pa odpira nek nov "življenjski prostor", nov način življenja. To Pavel imenuje "življenje v Kristusu." Kdor to novo življenje sprejme, se imenuje kristjan. Začetek vsega pa je krst, za katerega je potrebna vera. Med ljudmi pa, ki sprejmejo to življenje v Kristusu, padejo vse pregraje; med njimi ni razlik. Pavel o tem pravi takole: "Zakaj vsi, ki ste bili krščeni v Kristusu, ste oblekli Kristusa. Ni več Juda ne Grka, ni več suženja ne svobodnega, ni več moškega, ne ženske: zakaj

Božja beseda

kor je tudi Kristus ljubil nas in se za nas daloštovanja do Kristusa se podrejajte drug podrejene svojim možem kakor Gospodu, i, kakor je Kristus glava Cerkvi, ker jo je o. In kakor je Cerkev podrejena Kristusu, možem.

ene, kakor je Kristus ljubil Cerkev in dal osvetil, potem ko jo je očistil s kopeljo vode I to Cerkev pred sabo v vsem njenem sijaju, Sesha podobnega, namreč sveto in brezma-je dolžni ljubiti svoje žene kot svoja lastna ženo, ljubi sebe. Saj vendar ni nihče nikoli emveč ga hrani in neguje, kakor Kristus njegovega telesa.

očeta in mater in se navezel na svojo ženo

tem mislim na razmerje Kristusa in Cerkve. Ed vami tako ljubi svojo ženo kakor sebe, ja moža.

Ef 5, 2a. 21 – 33

vsi ste eno v Jezusu Kristusu” (Rim 3, 27–28).

Judom niti na misel ni prišlo, da bi bile lahko odpravljene pregraje med ljudmi. Poleg pregraje med njimi in pogani so se dobro zavedali pregraj med možem in ženo, ter med sužnjem in svobodnim. Pismouki so v svojem času redno opravljali molitev, v kateri so se Bogu zahvaljevali, da se niso rodili kot pogan, ženska ali suženj. Tudi poganski svet ne bi pristal na odpravo pregraj med moškim in žensko, med sužnjem in svobodnim. Krščanstvo je začelo z odpravljanjem teh pregraj.

Ko prebiramo Pavlova pisma, moramo imeti pred očmi njegovo miselnost o enakosti moža in žene, ki nima nekega določenega pomena. V prej omenjenem odlomku iz pisma Korinčanom, ki govori o vedenju pri bogoslužju, hoče Pavel povedati, naj bodo ženske v Cerkvi ženske in ne kaj drugega. V nadaljevanju pa najdemo tudi tole misel: „... sicer pa v Gospodu ni ženske brez moškega in ne moškega brez ženske. Kakor namreč ženska izvira iz moškega, tako moški prejme življenje iz ženske, vse je pa od Boga (1 Kor 11, 11–12). Pavel v svojem učenju poskuša odpraviti vse tisto, kar moškega in žensko razdvaja, kar škoduje

odnosu med njima. Ko reče, da ni več moškega ne ženske, ne misli tega dobesedno. Gotovo sta pred Bogom oba enaka, vsak pa mora še naprej živeti v skladu s svojo moško ali žensko naravo, vsak mora izpolniti svoj poklic.

+ + +

Življenje v Kristusu, ki se za človeka prične s krom, ni brez “postave”, brez zahtev. Člani te skupnosti se morajo držati enega zakona. To je nova zapoved ljubezni. Glasit pa se, “ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem, z vso dušo, z vso močjo, z vsem mišljenjem, in svojega bližnjega kakor sam sebe” (Lk 10, 27). Ko je ta postava zapisana v srce kristjana, šele takrat začnejo padati pregraje med Judom in Grkom, sužnjem in svobodnim, moškim in žensko. Novi svet “življenja v Kristusu” se odkrije samo tam, kjer se ta zapoved uresničuje.

Zdaj si odnos do žene (med možem in ženo) ogledamo še na drug način. Zapoved ljubezni nam govori o bližnjem. Ali se ne dogaja velikokrat, da tega ne znamo najti? Gremo od človeka do človeka in se nam zdi, da naše ljubezni sploh niso potrebni. Morda je to zato, ker ljubezen zamenjamo z neko obliko pomoči. Nazadnje tega bližnjega najdemo nekje daleč, najraje na nekem drugem kontinentu. Tako nas vsaj ne uznemirja. Teh težav ne bi smeli imeti. Prvi, ki ga srečamo, je naš bližnji. V zakonu naprimer sta to žena in mož drug drugemu. O kakšnih razlikah bi mogli govoriti med možem in ženo, ki sta si novo zapoved izbrala za življenjsko vodilo? Če razlike – ali bolje pregraje – so, ne smemo postaviti pod vprašaj svet “življenja v Kristusu”. Krivo je najbrž to, da se še nista povsem odpovedala “judovskemu, poganskemu ali kakemu drugemu svetu”.

Če zdaj pri razmišljjanju o skrivnosti krščanskega zakona, kakor nam ga prikaže Pavel (Ef 5, 21–33), upoštevamo njegovo misel, da sta mož in žena eno v Kristusu, nam bo bolj razumljiva. Morda nas besedi “glava” za moža in “podložnost” za ženo malo odbija. Ali jih ne jemljemo preveč dobesedno? Gre za primerjavo moža in žene s Kristusom in Cerkvio. Kristus – glava, da življenje za svoje. Mož, ki si bo vzel za zgled Kristusa, bo pripravljen storiti vse za svojo ženo. Pripravljen bo dati tudi svoje življenje. Ženina podložnost pa v tem primeru ni odpoved svoji osebnosti, ampak pripravljenost sodelovati z možem v korist tega, kar sta si postavila za življenjski cilj. Sodelovati pa morata v skladu z darovi, ki jih kdo ima. Temelj njenega sodelovanja mora biti ljubezen, ki se daje.

Kot pravijo: dovolj svetlobe za tistega, ki hoče videti in dovolj teme za tega, ki noče. Tako tudi sveti Pavel o ženi, pa še dva tisoč let je vmes.

P. TONE

Sv. RAFAEL

Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N.S.W., 2160)
Tel.: (02) 637 7147

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Tel.: (02) 682 5478

POKOJNI — Pa naj danes najprej poročam o treh pokojnih. Žal so podatki o prvih dveh zelo pomanjkljivi, zato prosim vsakogar, ki mu je znano kaj več o njima, naj nam sporoči in bomo kasneje dodali razne podrobnosti.

Ob mojem zadnjem obisku v Brisbanu, v začetku julija, so mi povedali o smrti TONIJA LUKMANA. Umrl je proti koncu junija ali v začetku julija v starosti 57 let. Pred prihodom v Avstralijo je živel na Bledu, v Avstraliji pa je bil njegov zadnji naslov Tweed Heads, N. S. W., blizu meje Queenslanda. Tam je tudi umrl. Poročen je bil z Avstralko z imenom Joyce.

Dne 19. julija ali okrog tega datuma je v Sydneju umrl JOHN KEREK. Živel je na naslovu 1/14 Borrodale Road, Kingsford, kjer so ga našli mrtvega. Rojen je bil 7. decembra 1930 in priimek ga izdaja za Prekmurca, kjer naj bi bil rojen v družini devetih otrok. V Avstralijo je prišel star 26 let, torej okrog leta 1956. Poročila pravijo, da je bil zaposlen v rudniku, pozneje kot kuhar na ladji. Živel je na raznih krajih Avstralije: v Melbournu, Perthu, Sydneyu in drugod, v Tasmaniji pa naj bi imel avstralsko ženo z imenom Janice in tri sinove. — Ker je umrl brez sredstev, je pogrebno podjetje Funerals of Distinction v Fairfieldu opravilo pogreb za minimalno ceno 500 dollarjev, kar je plačala pokojnikova priateljica Margery Walker, naše versko središče pa je plačalo 90 dollarjev za grob na grobišču Sv. Vincent de Paul Society pokopališča Rookwood (številka groba je SVDP - D - 107).

V ponedeljek 5. septembra proti večeru je v hiši hčerke Ine v St. Mary's, N. S. W., izdihnil MIROSLAV COLJA. Pokojnik je bil rojen 15. julija 1906 v Tomaževici pri Komnu kot sin Friderika (Italijani so družinsko ime spremenili v "Zolia") in Antonije r. Ukmari. V Avstralijo je prišel leta 1949 in bil najprej v taborišču v Bathurstu. Zaposlil se je pri av-

stralski vojski v Moorebanku blizu Liverpoola, pozneje delal v tovarni stekla v Redfern, nato pa dolga leta, prav do upokojitve, na železnici. V življenu je bil veliko bolan in je prestal več operacij. Stanoval je v svoji hiši v Werringtonu, zadnjih nekaj let pa pri hčerki Ini por. Stanjko v St. Mary's. Poleg nje zapušča še hčerkko Dino por. Černe in sina Stanka, v domovini v Kranju pa živi še njegov brat Franc. Žena Pavla r. Lozej, doma iz Komna, je umrla v decembru 1972.

Po pogrebni maši v farni cerkvi v St. Mary's dne 8. septembra je pokojnik dobil svoj zadnji domek ob pokojni ženi na krajevnem pokopališču.

Vse tri rojake priporočamo v molitev. R. I. P.

LIKOVNA RAZSTAVA za zaključek Marijinega leta, ki je bila na naši dvorani odprta v nedeljo 14. avgusta, je pritegnila k sodelovanju širšo plast od naše slovenske. Razstavljenih je bilo okrog 150 del, ki so obsegala slikarstvo, kiparstvo, rezbarstvo, vezenine, intarzije in drugo. Na povabilo p. Cirila, ki si je razstavo zamislil ter jo tudi uspešno izpeljal, se je odzvalo kar lepo število razstavljalcev ne samo iz Sydneja in N. S. W., ampak tudi iz Canberre, Melbournea, Wollongonga, Surfers Paradise. O razstavi je bil obveščen tudi naš krajevni škop Beda Heather, ki je razstavo priporočil preko duhovnikov vernikom škofije. Oglasvana je bila tudi v katoliškem tedniku "The Catholic Weekly". Po narodnosti so bili razstavljalci poleg Slovencev in Avstralcev tudi Hrvati, Čehi, Slovaki, Italijani, Avstrijci, Poljaki, Indijci, Maltežani, Filipinci, Vietnamci . . .

Za slovesnost otvoritve smo povabili p. Daniela Neylona, ki je vikar avstralsko-novozelandske frančišanske province. Bil je glavni mašnik in pridigar. Govoril nam je o pomembnosti Marijinega leta, ki nas je klicalo k prenovi vere in povečanju zaupanja v Marijo, našo nebeško Mater. Poleg p. Daniela je bil za to priliko častni gost tudi Hon. John Doohan, M. L. C., ki je zastopal premierja Greinerja in v njegovem imenu odprl razstavo. Z zanimanjem je občudoval raznovrstna kvalitetna dela, ki človeku posredujejo sporočilo iz duhovnega sveta. Pri otvoritvi je sodeloval tudi moški zbor Slovenskega društva Sydney pod vodstvom Jožeta Urbasa. Zapeli so nam "Zgornja danača", "Glejte, že sonce zahaja" in "Triglav, moj dom".

Menim, da je bila razstava kaj primeren zaključek Marijinega leta. Vsaka taka razstava pa nam odkrije tudi nove talente in jim da možnost zadoščenja ter uveljavljanja. Vsem udeležencev da zaznati duhovni svet umetnosti in religije, česar smo v vsakdanjem zmaterializiranem okolju tako potrebni. Saj človek ne živi samo od kruha.

OČETOVSKI DAN na prvo septembsko nedeljo smo kar dostojno praznovali, vsaj tako sem sklepal iz

zadovoljnih obrazov v dvorani po maši. Gospodinje treh naših delovnih skupin so se dobro odrezale pri postrežbi s hrano in pijačo. Odrski spored je bil najprej na vrsti in je obsegal razne točke v pozdrav našim očetom. Program je povezovala Danica Petrič, recitrala pa sta Lilijana in Robert Mikuletič. Nekaj novega in prijetno presenečenje je bil nastop ženskega pevskega zbora pod vodstvom sestre Francke, ki nam je zapel štiri pesmi. Pevkam želimo še mnogo uspehov v bodoče. Nastopila je tudi folklorna skupina in žela močan aplavz.

MESANI PEVSKI ZBOR je v zadnjem času dobil nekaj novih moči. Kljub temu velja še vedno vabilo članom naše skupnosti, ki imajo veselje do petja v zboru, da se pridružijo. Organistinja zpora je Miriam Stariha, dirigentka pa sestra Francka.

BODIMO TOLERANTNI – Če ta tuji izraz povem po naše, pomeni, da prenašajmo drug drugega, bodimo obzirni, potrpežljivi, razumevajoči, pripravljeni odpuščati, pripravljeni se oprostiti, pozitivni in brez kritiziranja vsega od kraja, to je: glejmo vselej na to, kar je v bližnjem dobrega. Pri naših družabnih in tudi cerkvenih dejavnostih smo preveč zaprti v svoj stari krog in tako težko sprejmemo nove člane, pevce, pomičnike . . . Tako hitro najdemo napako, češ, ta pa "ne zna peti", "ne zna brati", "zakaj ta sploh hodi na kor", ta je "premlad" ali "premlada" za ta posel in podobno. Bodimo prijazni drug do drugega. Če vidimo nekoga, ki ga ne poznamo in ga prej še nismo srečali, ga ne glejmo sumljivo in ga ne opredelimo za "špiona"! Pokažimo vsakemu, da je dobrodošel v naši sredi. – Opravljanje in obrekovanje je greh in grada socialna napaka. Še posebej hud greh je obrekovanje, ko z njim bližnjemu naprtimo nekaj, česar sploh ni zagrešil. Tako sem že večkrat slišal, da se neka oseba naslaja nad tem, ko širi neresnične vesti o ločitvi nam znane osebe. Take in podobne čenče naj bi ne imele mesta v naši skupnosti!

ŠTIRINAJSTI MLADINSKI KONCERT bo tik pred nami, ko boste brali te vrstice. Ne pozabite na datum: sobota, 1. oktobra, ob štirih popoldne v Wollongongu (RSL klub, vogal Princes Highway in Nicholson Street, Woonona). Na koncertu nastopajo zbori "Zarja", "Zlati glas", "Mavrica" in skupine ter posamezniki iz drugih krajev. – Naslednji dan, na nedeljo 2. oktobra, bo ob desetih bo v prostorih "Plаниц" sveta maša, pri katerih bodo prepevale razne mladinske skupine. Dajmo mladini priznanje za njih prizadevanje!

Po koncertu bo zabava s plesom, pri kateri bodo igrali razni ansamblji, prej nastopajoči na koncertu.

NOVE PESMI za ljudsko petje pri našem bogoslužju

so zaželjene. Potrebna nam je večja izbira, da se prepogosto ne ponavljajo vedno iste pesmi. V naših pesmaricah je še precej pesmi, ki jih ne uporabljamo, ker jih pač ne znamo, vsaj ne predobro. Ko je zdaj med nami sestra Francka, ki ima strokovno glasbeno izobrazbo in prakso, nam bo lahko pomagala pri učenju pesmi. Vaje bodo občasno pred mašami pod njenim vodstvom, pri orglah pa bo gospa Milka Stanič. Naše ljudsko petje potrebuje nekoliko več prožnosti in hitrejšega tempa.

ROŽNI VENEC bomo v mesecu oktobru molili pred mašami ob petkih, sobotah in nedeljah. Prav je, da to skupno molitev darujemo za blagor naše rodne domovine, saj z zaskrbljenostjo beremo poročila in celo gledamo na televiziji, kaj se tam dogaja. Molimo, da bi zmagala pravica, svoboda in demokracija. – Res toplo priporočam, da tudi po domovih ob večerih molite kot skupno družinsko molitev vsaj eno desetko v ta isti namen.

KARIZMATIČNO MAŠO bomo imeli v naši cerkvi na prvi petek v oktobru, 7. oktobra, ob sedmih zvečer. Bogoslužje bo vodil znani karizmatik p. Luke Newington, O. F. M., iz Campbelltowna. P. Luka že poznamo, saj nam je pridigal na našem lanskem romanju v Campbelltownu. Te karizmatične maše se imenujejo tudi "Healing Mass". – Za ta večer bo naša običajna pobožnost v čast Srcu Jezusovemu že ob 6.45 zvečer.

CANBERRA ima slovensko službo božjo v nedeljo 16. oktobra, 20. novembra, 18. in 25. decembra 1. in 15. januarja, vselej ob šesti uri zvečer. Kraj je običajni: St. Bede's, vogal Nuyts in Hicks Sts., Red Hill. Pred mašo je vsakikrat prilika za zakrament sprave, toda pridite pravočasno, da se bo mogla maša začeti ob času.

WOLLONGONG ima slovensko mašo v nedeljo 25. septembra ob petih popoldne, na nedeljo 2. oktobra ob desetih dopoldne (to je izredna maša) s prepevanjem mladinskih zborov. Dalje 9. oktobra ob petih popoldne, 23. oktobra pa izjemoma šele ob šestih zvečer. Izredna maša je 6. novembra ob dveh popoldne, ko praznujemo zavetnike naše cerkvice.

NEWCASTLE ima slovensko mašo v nedeljo dne 30. oktobra ob šestih zvečer v cerkvi Srca Jezusovega v Hamiltonu. Pred mašo prilika za zakrament sprave, po maši pa srečanje v dvorani ob čajanki.

MAŠA na slovenskem pokopališču bo na nedeljo 6. novembra ob deseti uri dopoldne na starem delu. Po maši bomo obiskali in blagoslovili tudi grobove na novem delu našega pokopališča. To nedeljo bo sveta maša pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu že ob osmi uri

Birmanci
nadškofa
Ambrožiča
pri
Sv. Rafaelu
v Sydneyu
/24. jul./

PRIDI,
SVETI DUH

DAROVI za Metko Škrjanc (za njen dihalni aparat) kar pridno prihajajo. Poleg že omenjenega daru Maksa Furlana (1500 dol.) in daru Olge Saulig, smo prejeli do 5. septembra naslednje darove: 300.— D. in S. La-
jovic; po 100.— dol.: Franc Šveb, Alfred Brežnik, Ci-
ril Škofic; po 50.— dol.: Ivan Rudolf, Igor Škofic, Kri-
stina Car, Toni Šajn; po 20.— dol.: Marija Hribar, Ivan
Brec; po 10.— dol.: Slavica Brumec, P. G., druž. Mr-
šnik, Pavla Božič. Bog povrni vsem rojakom!

Upam, da jim bodo sledili še drugi in posnemali njih lepi zgled. Metka je pisala pred kratkim in sporočila,

da bo morala ponovno na operacijo njena mama, njen oče pa že 35 let boleha na ledvicah in je zato že deset let invalidsko upokojen. Metka je vesela vsakega pi-
sma, ker ji to krajsa njene dolge dneve na bolniški po-
stelji, ko je priklenjena na dihalni aparat. Zelo si želi
sonca in zraka. To pa ji bo omogočeno šele, ko bo
zbranega dovolj denarja za nabavo prenosnega dihal-
nega aparata.

NE POZABITE: Poletni čas se začne v nedeljo dne
23. oktobra. V jutru te nedelje bo treba premakniti
ure za eno uro naprej.

P. VALERIJAN

Čudežno ptičko imamo:
V srcu nam strune razpreda,

poje, smehlja se in joče –
naša beseda. /M. Kunčič/

LOJZE
KOZAR

Premakljivi svečnik

(19.)

"Zdaj sem pa že skoraj doma. Hvala za spremstvo."

"Vas lahko jutri zopet počakam?"

"Pa menda ne boste zaradi tega ždeli več ur na mrazu?"

"Ne, ne bom čakal na mrazu. Prišel bom, ko boste končali delo. Vem, kdaj končate. Torej prišel bom, če vam je prav, seveda."

"Ne vem, kaj bi rekla. Zame je to čisto nekaj nenavadnega in nepričakovanega."

"Prav zaradi tega, ker je to za vas nenavadno, bi vas rad bolje poznal. Torej jutri. Za zdaj pa lahko noč!"

"Lahko noč!" je dahnila kakor mesečna in bedela je dolgo v noč, saj ji je ta preprosti dogodek uničil spanje in v srcu se ji je začelo prebujiati nekaj novega. Obenem je čutila, kako začenja izgubljati gotovost, mir, ki si ga je po nekaj letih bivanja v mestu s težavo pridobila. Nekoč je doživljala Ljubljano vse drugače v svojih mislih in sanjah, polno veselih, mikavnih dogodkov, zaljubljenosti, v resnici pa vsega tega ni bilo in se je že spriznala s tem, da tudi nikoli ne bo.

"Toda kdo je, odkod je in kakšen je? V ulični razsvetljavi človeka vendar ne moreš videti dovolj dobro. Če bi ga srečala podnevi na ulici, ga gotovo ne bi spoznala. Morda bi ga spoznala po glasu, po njegovem globokem, moškem glasu. Da, po glasu bi ga spoznala med stotimi drugimi."

Naslednji dan je vse delo opravljala kakor v omotici. Že ko so delavci odhajali, je skušala dognati, kateri izmed njih bi bil sinočnji spremjevalec, pa ni mogla uganiti, ali je bil sploh med njimi.

Ko se je vračala domov, kljub ostri zimi vsa vroča v obraz, jo je čakal. Počasi sta se zblížala, si rekla ti in za nedeljo jo je povabil v gostilno, kjer sta skupaj obedovala in tudi nekaj malega spila.

Čez štiri mesece, ko je bila že pomlad, jo je vprašal, če bi hotela postati njegova žena.

"Petintrideset let mi je in bi rad imel družino. Imam nekaj prihrankov, da lahko družino vzdržujem."

"Toda na možitev nisem nič pripravljena. Nimava stanovanja. Jaz nimam poročne obleke. Kdo bi mislil, da boš kar tako nenadoma prišel s takо ponudbo."

"Vse to so prazne skrbi, Rozika. Pred matičarja greva v navadni obleki in brez spremstva sorodnikov. Samo dve priči vzameva s seboj, pa bo."

"Toda v cerkev, Pavel! V cerkev vendar ne morem kar tako v domači

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU

TISKOVNEMU SKLADU

ZA NAŠE "MISLI":

\$30.— Yolanda Frank; \$20.— Slavica Brumec; \$13.— Vanda Sperne; \$10.— Viktorija Kofol, Evgen Braidot; \$8.— Ana Maria Ček, Zvonka Pedrotti, Zorko Abram, Franz Pirnat; \$6.— Stanislav Ogulin, Lydia Bratina; \$5.— Drago Gračner; \$3.— Franc Krajnc, Anton Pirnar, Marija Oražem, Stanko Fatur, Betty Lovrenčić; \$2.— N. N. (NSW), Anica Buchgraber in Irma Ipavec; \$1.— Kristina Zrim.

MATERI TEREZIJI

ZA NJENE LAČNE SIROTE:

\$50.— N. N.; \$16.— Ljudmila in Darko Stanič (namesto cvetja v spomin pokojni Faniki Bilušić na grob)

VSEM DOBROTKIKOM

BOG STOTERO POVNRNI!

ODMEVI
PO NEUSPELEM
AVSTRALSKEM
REFERENDUMU:

NE, ne, ne, ne – čestitke Avstralcem za pravilno odločitev! /S. Dart, The Australian, 8. 9. 88/

Mr. Hawke je vedno trdil, kako razumni so avstralski volilci. Ni se zmotil. /M. L. Harris, The Australian, 8. 9. 88/

Pred referendumom je vlada trdila, da volilci ne razumejo vprašanj. Zdaj pa mi vemo, da vlada ne razume volilcev. /B. Hayes, The Age, 6. 9. 88/

Naša avstralska molčeca večina je končno spregovorila z R. I. P. (najpočiva v miru) referendumu in do-

kazala, da je važnejša kot vse kričoče manjšinske skupine po Avstraliji /A. Cummins, The Australian, 9. 9. 88/

Kakšna škoda, da referendum ni imel še petega vprašanja: Ali ste za to, da Mr. Hayden postane Governor General? /B. Hartnett, The Australian, 8. 9. 88/

Referendum je bil nič drugega kot vaja v porabi papirja. Koliko nedolžnih dreves je moralo biti posekanih, da preskrbijo papir za to Bowenovo polomijo. /J. Williams, The Australian, 12. 9. 88/

Kako morajo vzdihovati diktatorji tega sveta v želji, da bi imeli tako blage državljanе, ki jim vlada nudi "pravične in demokratične volitve" in jih odklonijo z "ne, hvala" ... /W. Sheridan, The Australian, 9. 9. 88/

Ljudstvo je pravilno odločilo, da ni pravi čas za spremembo pravil – tako kot so včasih rekli o britanski vojski: Mi nismo idioti – ti nas samo vodijo ... /R. S. Meldrum, The

obleki."

"V cerkev? Veš, tisto lahko odloživa na poznejši čas. Če se kmalu poročiva, imava stanovanje zagotovljeno, tako sem poizvedel. Pozneje pa nič ne veva, ali bo še na razpolago."

Dolgo sta stvar premlevala in Rozika je nazadnje privolila. V verskem pogledu ni bila ravno trdna in je glede cerkvene poroke zlahka popustila, v upanju in sklepnu, da bo pač kdaj pozneje.

Pozneje seveda ni bilo nikoli, saj sta imela toliko skrbi in potov, preden so jima v velikem novem bloku dodelili družinsko stanovanje. Tudi po vselitvi v novo stanovanje skrbi niso prenehale. Toliko stvari je bilo treba popraviti, ker se vrata niso dala zapreti, vse pipe so bolj ali manj mokrile, štedilnik ni prav vlekel, ker dimnik ni bil čist, ampak poln ometa in manjših kosov zdrobljene opeke.

Domov je šla Rezika poredkoma in še takrat jo je mama pozabila vprašati, ali se je poročila tudi cerkveno, saj je imela z drugimi otroki dovolj skrbi, zlasti z najmlajšo hčerko, ki je kadarkoli odšla od doma s kakšno klapo in se potepala več dni, ne da bi oče in mati vedela, kje je in kaj dela. V takih skrbeh so Roziko nekako odpisali kot družinskega člana, saj ima sedaj drugi dom, so rekli, ima moža, kakršen koli že je in naj se zdaj pač v svetu znajde, kakor ve in zna.

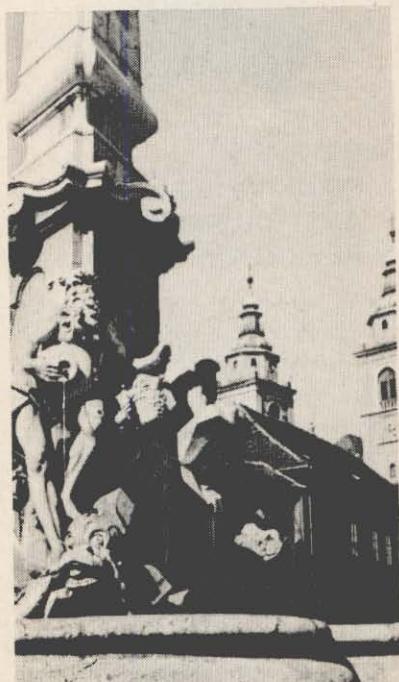
Rozikin mož Pavel je bil dober človek. Doma je bil nekje s Pohorja. K verouku, dokler je bil še v osnovni šoli, ni hodil. Samo toliko so ga pripravili, da je bil pri prvem obhajilu, za birmo pa že ni bilo več časa, menda pa tudi ne priložnosti, ker so bili zelo daleč od cerkve in so se od vsega verskega že davno oddaljili.

Če bi Rozika hotela, ji seveda ne bi branil hoditi v cerkev. Toda ker je delala dolgo v noč, je ob nedeljah dolgo spala. Da je maša tudi zvezcer, o tem še ni slišala. Tako sta živila vsakdanjem trenutku, zadovoljna, da sta se našla, zadovoljna s službo in plačo, nezadovoljna pa z okoljem, v katerem sta živila. Med sostanovalci so bili neprestani prepri. Najmanjša stvar je bila dovolj, da so se drli drug na drugega. Tudi Rozika je morala navadno uporabljati komolce, če je hotela doseči najosnovnejše pravice, ki so ji pripadale kot stanovalki. Recimo take ničevnosti, kot so vrv za obešanje perila na dvorišču, kotiček za drva v drvarnici, prostor za kolo v veži in še druge stvari, ki so sosedje razburjale. Bilo je dovolj, da je za trenutek odprla vrata, ko je kuhalo zelje, že so sosedje vihale nos, da zasmraja vso hišo, loputale so z vrati, jo zmerjale s kmetavzarsko sodrgo.

Ni čudno, če se je tudi Rozika, ki je bila vedno vlijudna, pohlevna in krotka, počasi navzela navad svojega okolja in je začela prav tako zmerjati in se ujedati za vsako stvar, kakor so delale druge. Iz prijazne, vlijudne ženske je počasi nastajala porogljiva in jezikava, strupeno domiselna ženska, s katero se ni bilo dobro sporeči, ker ti je v eni minutni toliko nabrusila, kakor druge ne bi zmogle v pol ure.

Zlasti je bila občutljiva, ko je rodila dva otroka v dveh letih drugega za drugim. Prva je bila deklica in pri vpisu v matično knjigo so ji dali ime Alenka. Naslednje leto je rodila dečka in imenovali so ga Aleš.

Nekaj časa po rojstvu otrok je Rozika imela veliko skrbi, ker se ji je zdelo, da bi bilo le prav, če bi otroka dala krstiti. Toda kam naj se obrne? V katero cerkev bi morala otroka nesti? Koga naj bi prosila

Ljubljana: Znameniti Robbov vodnjak z zvonikoma stolnice v ozadju

za botra? Poleg tega je nekje slišala, da ne krstijo radi otrok staršev, ki so samo civilno poročeni. Vse to je povzročilo, da je krst odlagala in odlagala, otroka pa nista čakala, ampak sta rasla. Kmalu je Rozika uvidela, da ju več ne bi mogla niti nesti h krstu, ampak bi lahko že kar sama šla. No, kaj takega! Le kdaj so vsi ti meseci zbezljali mimo? Zdaj ne kaže drugega kot čakati, da že nekako bo, se je Rozika mirila. Vsakdanje skrbi, delo, drobne zdrahe v okolju, vse to je počasi prekrilo skrbi s krstom, da je misel nanj počasi čisto zamrla.

Alenka in Aleš sta rasla, se igrala v tesnem stanovanju kakor dva ptička v kletki. Na dvorišče ju Rozika ni puščala, saj je vedela, da bosta takoj kriva za vse razbite šipe v kletnih okencih in za vse, kar ni bilo na svojem mestu, zato ju je raje zaklepala v stanovanje. Ven v naravo so šli samo ob nedeljah, ko je Alenko držal za roko ata, Aleša pa mama in so videli grmovje, drevje, tisoč in tisoč čudovitih stvari, ki so napolnile njuno domišljijo za ves teden, da sta jih risala po spominu: metulje, oblaki, mravlje, veverico, ptičke, tako različne po barvi in velikosti, ki sta jih sama poimenovala, saj niti ata niti mama nista vseh poznala po imenu, kaj šele da bi natančno vedela, kaj vse jedo in kje spijo.

Rozika bi rada imela še več otrok, toda stanovanje je bilo tako tesno, da sta že Aleš in Alenka bila čisto utesnjena, kam bi še s tretjim otrokom. Tisti, ki so stanovanje načrtovali, so ga načrtovali največ za dva otroka in tega se je moral vsak zakonski par držati, ali pa si priskrbeti večje stanovanje. Pavlu sta bila dva otroka čisto dovolj in nazadnje se je s tem spriaznila tudi Rozika, čeprav se je spominjala, kakšen prijeten živžav je bil pri njih doma prav zato, ker jih je bilo veliko.

V to lepo sožitje štirih ljudi, ki so se imeli radi, je naenkrat udarila nesreča. Zaradi trenutne nepazljivosti je ročica stroja, pri katerem je delal, udarila Pavla s tako močjo po glavi, da se je sesedel. Sodelavci so mislili, da mu je slabo, saj niso pazili, kaj se je zgodilo. Ko pa le ni vstal, so priskočili in ugotovili, da je nezavesten. Spravili so ga v bolnišnico in štiri dni je njegovo življenje viselo na nitki.

Rozika je dolgo sedela ob njem, mirna in vdana na zunaj, v srcu pa so besneli viharji strahu in groze pred tem, kaj bo z možem in kaj bo z njo in otrokoma, če mož ne bo prestal. Celo moliti je poskusila, pa ni šlo. Ne samo, da se v pretresnosti ni mogla zbrati in se prav spomniti besed očenaša, zdele se ji je, da govorí v prazno, da je nihče ne posluša, in je prenehala.

Četrти dan, ko je Rozika bila pri njem in ga je ves čas držala za roko, se je zdele, da se Pavel prebuja iz nezavesti. Njegova roka je stisnila njeno in Rozika se je razveselila, da bo zdaj odpril oči in jo pogledal. Toda stisk roke je bilo vse, kar je mož v tem zadnjem trenutku zmogel, ko je tiho ugasnil.

Uprava tovarne je Roziki izrekla sožalje in ji sporočila, da bo prevezla vse stroške pogreba, če ne bo verskega obreda. Roziki je bilo zdaj vseeno in je privolila v vse, kar je kdo predlagal, saj sama ni imela ne volje ne moči, da bi karkoli urejala. Dovolj je imela skrbi z otrokom, ki nikakor nista mogla razumeti, da ata nikoli več ne bo prišel domov in ju nikoli več ne bo držal za roko, ko bodo šli na sprehod.

/Nadaljevanje prihodnjič/

Vintgar, čudovita naravna lepotna tesni Radovne, ne daleč od Bleda

Australian, 9. 9. 88 /

Sprašujem se, če ima rezultat referenduma kako zvezo s TV-reklamo za laburistični "da" in za posebno vrsto hrane za mačke . . . Pa mislim, da so v obeh reklamah isti igralci. Toda če resno pomislim, je hrana za mačke mnogo boljša izbira kot to, kar je bilo ponujano nam. /W. Wycherly, The Australian, 9. 9. 88 /

Le kako nas more vlada, ki je bila glede referendumu na tako zgrešeni poti, sploh še predstavljati? /R. O'Brien, The Australian, 12. 9. 88 /

Uspešna metoda, ki bi v bodoče preprečila nezaželjene referendume, bi bila zahteva, da povzročitelji referendumu, ki ne uspe, prevzamejo odgovornost za kritje njegovih stroškov /H. Aughton, The Australian, 12. 9. 88 /

P. S. Po časopisnih poročilih so bili stroški našega referendumu od 38 – 40 milijonov dolarjev. Taka vsota za štirikrat ne, ne, ne, ne . . .

Sv. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,

Fr. Tone Gorjup, O. F. M.,

SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,

Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 861 8118 in (03) 861 7787

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne

Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 861 9874

+ **Očetovska proslava** na prvo septembrsko nedeljo je bila prijetno domača. Na odru so se zvrstili naši mladi z domačo besedo in melodijo, otroci Slomškove šole in Glasniki. Kot oče se jim je pridružil dr. Zvonimir Hribar in recitiral dovtipno pesem o "mučencih" (seveda so pod tem imenom mišljeni očetje), da se je občinstvo pošteno nasmejalo.

Iskrena zahvala vsem, ki ste kakor koli sodelovali. Seveda posebna zahvala gospodinjam, ki so se zopet izkazale in napolnile dvoranske mize za vse, ne le za očete. Ivan Mejač, ki že vrsto let za ta dan pripravi lepo in dobro torto za srečolov ali licitiranje, tega tudi letos ni pozabil. Še več: letos se mu je z odlično torto pridružil tudi Novakov Tone, poklicni slaščičar. Obema iskrena hvala! Eno torto smo razdelili in pojedli, druga je šla na srečolov in jo je dobila Skokova družina iz St. Albansa.

Prostovoljni prispevki pri vhodu v dvorano so priigli Skladu za Dom počitka 119.68 dolarjev.

+ Ko boste to brali, bo **Dan starejših** – tretja septembrska nedelja, ko gostimo naše starejše rojake in imamo popoldne **Walkathon** v prid Domu počitka – že za nami. Bomo prihodnjič poročali o njem. Prav v teh dneh je polno priprav, da bo vse potekalo v redu. Tudi igralci pridno hodijo na vaje za šaljivko "Dva gluha", ki bo gotovo prinesla veliko smeha starejšim kot vsem ostalim udeležencem. Tradicija je že, da so ta dan med nami tudi pevci iz Geelonga: poleg kratkega pevskega nastopa poskrbijo, da vse popoldne v dvorani ne utihne domača pesem.

+ Letos bomo praznovali **obletnico Baragovega doma** z domačim večerom in srečanjem bivših Baragovcev na soboto 24. septembra. Igral bo ansambel Karantanija in vem, da bo prijetno. Kot običajno, so povabljeni tudi cerkveni pevci in Glasniki z družinami, pa tudi vsi, ki kakor koli pomagajo pri našem verskem središču. Vsi ste dobrodošli!

+ Na nedeljo 2. oktobra bo v melbournski stolnici sv. Patrika vsakoletna **narodna maša**, v kateri se zberejo razne narodne skupine, ki so danes del vernikov naše nadškofije. Mašo vodi nadškof Little ob somaševanju duhovnikov, ki delujemo med priseljenci. Tudi mi sodelujemo vsako leto s skupino narodnih noš, prinosom darov k oltarju in sličnim. Letos naj bi par prinesel tudi šopek pred Marijino podobo. Žal tokrat ta nedelja za nas ni ravno najboljša, ker bo veliko naše mladine zdoma, na mlađinskem koncertu v Wollongongu. Pa vseeno upam, da se nas bo zbral dovolj, da dostojno zastopamo našo narodno skupnost. Bogoslužje se prične ob 2.30 popoldne. Zberimo se kmalu po drugi uri na desni stolnice v cerkvenem parku, kakor običajno že dolga leta. Vsi iskreno vabljeni, narodne noše pa posebej zaželjene.

Po maši se navadno zberemo tudi v dvorani nadškofijskega centra ob stolnici, kjer servirajo brezplačno kavo in čaj in pokušamo – tudi specialitete, ki jih pripravijo razne narodnosti: Mi pri tem še nismo sodelovali, pa bi ne bilo napak, če bi nudili koščke slovenske potice. Še ni prepozno za letos ...

+ Za udeležbo pri letošnjem **Mlađinskem koncertu**, ki bo 1. oktobra v Wollongongu, smo najeli dva avtobusa. Odhod bo v četrtek 29. septembra zvečer. Po zajtrku pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu bo ves petek na razpolago za ogled Sydneya. Sobota je seveda dolожena za Wollongong, kjer bo popoldne koncert in nato prosta zabava. Naslednji dan, na nedeljo 2. oktobra, bi bil po slovenski maši in kosilu odhod proti domu, saj je naslednji dan v Viktoriji že prvi dan pouka po šolskih počitnicah.

Našim udeležencem želimo prijetno potovanje in srečen povratek, Glasnikom, Karantaniji in ostalim nastopajočim na koncertu pa seveda veliko uspeha.

+ Večerno mašo bomo imeli na torek 4. oktobra (praznik sv. Frančiška Asiškega) in na petek 7. oktobra (prvi petek v mesecu in praznik Rožnovenske Matere božje). Vabljeni!

+ Vodstvo nadškofije je izrazilo željo, naj bi se tudi cerkve, ki niso župnije, za razne redne nadškofijske nabirke pridružile farnim občestvom. Tako imajo verniki, ki se udeležujejo maš izven fara, n.pr. v naši slovenski cerkvi, priliko sodelovati in dati svoje v dobre namene. Prvo tako nabirkovo smo imeli na nedeljo 22. julija in sicer je bila misijonska nabirka za širjenje vere. Naša nabirka in darovi posameznikov v kuvertah so skupaj prinesli vsoto 423 dolarjev. Father Wilson, ki vodi nadškofijski misijonski urad, se nam je lepo zahvalil za nabbrane darove.

+ Ravno na praznik Marijinega rojstva, 8. septembra, je naš arhitekt vložil na občino Kew nove na-

črte našega Doma počitka m. Romane. Bog daj, da tem stanovalci naše ulice ne bi nasprotovali, kot so prvimi. Upajmo, da bodo, po priporočilih državnih oblasti, sprejeti od občinskih mož. Dovolj časa smo že izgubili brez lastne krvde in še več ga bomo, če bi občina načrte odbila in bi morali na tozadevnem razsodisču iskati pravico. Zato našo skupno zadevo vsem priporočam v molitev, kakor jo tudi redno vključujem v naše slovenske maše. Kristjani smo in verujemo v moč molitve, ki lahko dela tudi čudeže.

+ Krst smo imeli ta mesec en sam: Dne 11. septembra je krstna voda oblila sinčka družinice Jožefa Turka in Marcele r. Polh. Pripeljali so ga iz St. Albansa, klicali pa ga bodo Stephen Adam. Naše čestitke!

Tudi poroko naj omenim le eno: Dne 10. septembra sta si pred našim oltarjem obljudila zakonsko zvestobo Noel Joseph Langford ter Suzana Maria Kirm, iz naše družine v Essendonu. Nevesti sem poročil starše, jo krstil in pripravil na birmo – kako hitro minejo leta! Ženin je indijskega rodu, rojen in krščen v Kalutri. – Naj vaju Bog sprembla na skupni poti!

+ Bil sem že vesel, da mi tokrat ne bo treba poročati o kaki smrti med nami, pa sem se uštel. Na soboto 10. septembra zjutraj je v hospicu Caritas Christi v Kew zaključil svoje zemsko romanje ANDREJ PIRC. Rak na pljučih ga je pred par tedni prisilil v bolnišnico, a nihče od nas ni mislil, da se bo vse tako hitro končalo. Andrej me je dva tedna pred smrtjo poklical po prijatelju in se s prejemom svetih zakramentov lepo pripravil za odhod. Očitno je sam dobro čutil, da so mu dnevi šteti.

Rojen je bil 1. junija 1920, Kalce–Naklo, blizu Krškega na Dolenjskem, od koder so Nemci z drugimi tudi Pirčevo družino med vojno izselili v Nemčijo. Po vojni se fant ni hotel vrniti domov, ko je zvedel za novi režim in razmere. Ostal je v Nemčiji in iskal druge možnosti za bodočnost. Žal njegovo dekle ni hotel priti za njim iz Slovenije in tako se je Andrej najprej pridružil angleški vojski, končno pa leta 1949 emigriral v Avstralijo kot samec ter se nikoli ni poročil. V nekakšni zagrenjenosti je premalo skrbel za svoje zdravje in bodočnost. Bil pa je zelo dobrega srca in je rade volje pomagal drugim, ko sebi mnogokrat ni znal. Zaposlen je bil najprej pri železniški policiji, potem kot preddelavec pri podjetju Lukas. Bil je predčasno upokojen zaradi posledic nesreče, ko bi ga kmalu ubila elektrika.

Ob lepem številu znancev smo v torek 13. septembra v naši cerkvi ob odprtih krstih zmolili za Andreja rožni venec. Pogrebna maša je bila – tudi ob številni udeležbi – naslednji dan, ravno na praznik povišanja svetega Križa. Pokopali smo ga na keiforsko pokopališče na naše skupne grobove, kjer bo počival ob svojem znancu Tončku Češarku. Zahvalim se Andrejevim prijateljem, ki so sodelovali pri nabirkah za kritje pogrebnih stroškov, prinesli cvetje ali darovali namesto tega za naš Dom počitka. Posebna zahvala bratom Francu in Ivanu Petelin, ki sta Andreju ves čas bolezni kot ožja rojaka stala ob strani. S pomočniki sta po pogrebu v naši dvorani poskrbela tudi za okrepljilo udeležencem.

Sožalje sorodnikom, če jih še kaj živi v domovini, Andreju pa mir in vse dobro v večnosti pri Bogu!

Po maši
v Geelongu
je bil
nadškof
Ambrožič
gost
Društva
Ivana
Cankarja

Z VSEH VETROV

XXIV. OLIMPIJSKE IGRE so pred nami. Potele bodo od 17. septembra do 2. oktobra v južnokorejski prestolnici Seoulu. Korejski Olimpijski odbor si odiger veliko obeta. Prebivalstvo samo pa ne verjame kaj dosti mnogim obetom, saj jih močno stiskajo vsakodnevne težave. Tudi zaradi olimpijskih iger. Celo korejska Cerkev je ob tem zaskrbljena.

Korejska Cerkev je res mlada in živahna. Leta 1974 je štela en milijon katoličanov, leta 1986 pa že dva milijona, kar je več kot pet odstotkov vsega korejskega prebivalstva. Vsako leto je ustanovljenih okrog 20 novih župnij. Vsaka župnija ima letno od 600 do 700 krstov.

KOMISIJA PRAVIČNOST IN MIR katoliške Cerkev v Sveti deželi in jeruzalemska CARITAS sta kritično preverili vedenje izraelskih vojaških sil na zasedenih ozemljih in drugod, kjer se dviga vedno močnejši in vedno bolj ogorčen glas palestinskega protesta proti mogočnemu političnemu in življenjskemu nasprotniku. Bolnišnice so polne mladih Palestincev, ki so jim vojaki izraelske armade na nečloveški način polomili roke in noge in jim zadali poškodbe na glavi. Ugotovljeno je, da izraelski vojska pri svojih posegih uporablja tudi solzilni plin "CS", zaradi katerega je dokazano, da je že okoli 350 nosečnic izgubilo otroka pred rojstvom, okrog štirideset oseb – otrok in starejših – pa se je zadušilo, ker so ta plin vdihavali.

PRVIČ PO LETU 1975 je mogel katoliški duhovnik obiskati Kampusijo. To je bil francoski škof iz St. Denisa, Guy Derobaix, ki je vodil zastopstvo francoske dobrodelne organizacije. Pred dobrimi desetimi leti so prišli v Kampusijo na oblast rdeči Khmeri in takoj izgnali vse tuje misjonarje. Edinega domačega škofa Salasa so zverinsko ubili kot tudi več domačih duhovnikov. Nekaj duhovnikov se je skušalo potajiti

HEIDELBERG CABINETS PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

**7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)**

**TEL.: 465 0263
A.H. : 459 7275**

v upanju, da bodo morda po prvem valu preganjanja v omejeni meri le mogli nadaljevati svoje duhovniško delo. Pa jim ni uspelo, kajti polagoma so vse odkrili ter zaprli v koncentracijska taborišča. Cerkve in misijonske ustanove je nova oblast zravnala z zemljo, da je v deželi izginil sleherni zunanj znak o nekdaj cvetočem krščanstvu.

Franciski škof pravi, da je kljub vsemu srečal v Kampusiji veliko kristjanov, po zasebnih hišah, pa tudi po restavracijah in trgovinah. Zbirajo se, kakor se pač morejo. Obiskujejo se in srečujejo ter živijo v skupinah in je njih življenje zelo slično življenju prvih kristjanov. Nastalo je celo več novih skupnosti, zlasti v velikih mestih in po koncentracijskih taboriščih med zaporniki. Škof je naletel celo na skupnost, ki imajo večje število tistih, ki se pripravljajo na prejem krsta, kot pa že krščenih članov.

V ROMUNIJI primanjkuje hrane, zato je romunska komunistična vlada pripravila poseben načrt zemljiške reforme, po katerem naj bi z rušenjem vasi pridobili nove obdelovalne površine. Z zemljo bodo tako zravnali 7000 do 13000 romunskih vasi. V bližini Bukarešte in v Transilvaniji so že začeli z rušenjem, kar pa je seveda med kmečkim prebivalstvom povzročilo hud preplah, dasi se nihče ne upa javno upirati diktatorski vladni. Najbolj so prizadeta področja, kjer živijo manjštine in vprašanje je, če ni za načrti prav dejstvo, da bi se država rešila narodnih manjšin. V Romuniji živi 1,8 milijona Madžarov in okrog 350.000 Nemcev, pa še manjša hrvaška, srbska, bolgarska in češka manjšina. Po vsej Evropi se vrstijo protesti, a romunske oblasti vztrajajo pri svojem.

PRI NAS V AVSTRALIJI so se spet namnožili zajci. Ker skoraj nimajo naravnih sovražnikov, je po uradnih podatkih njih število narastlo na okoli 200 milijonov. Veliko več jih je kot ovac in goveje živine skupaj, ki so glavna značilnost našega gospodarstva. Škoda, ki jo zajci povzročajo, stane Avstralijo vsoko leto okrog 50 milijonov dolarjev.

LETO 1992 bo jubilejno leto velikega odkritja: praznovali bomo 500-letnico junaškega dejanja pomorščaka Krištofa Kolumba, ki je odkril dotlej povsem neznano ameriško celino. Gotovo bo svet to proslavljal na vseh koncih in krajih, v čašo indijanskega spomina pa bo ob tem kanila velika grenka kaplja. Za indijanska plemena je bilo Kolumbovo odkritje žalosten dogodek, saj so z njim izgubili svojo posest ter so jih podjarmili beli kolonizatorji.

Zato ekvadorski škof Leonidas Proano že zdaj pred jubilejem vabi evropske države, naj popravijo zgodovinsko krivico, s katero so prizadeli Indijance. Namesto da bi zapravljali denar za potratne jubilejne proslave, naj ga raje namenijo v to, da bi Indijanci

**DRAGI ROJAKI,
POTUJETE
V EVROPO?**

Na pragu domovine, sredi stare Gorice, ob drevoredu Corso Italia, Vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnicami, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvnim TV, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejše ugodje po zelo ugodnih cenah: samska soba 43 avstr. dol., dvoposteljna 56 avstr. dol. Gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelска restavracija.

V PALACE HOTELU bo poskrbljeno za Vaše čimprjetnejše počutje, dobrodošlico pa Vam bo osebno izrekel rojak

VINKO LEVSTIK

Tel. (0481) 82166 / Telex 461154 PAL GO I

**PALACE
HOTEL**

**VAŠ HOTEL!
DOBRODOŠLI!**

mogli "odkupiti" dele njihovih starih področij in na njih živeti v miru in svobodi.

ITALIJANSKO ustavno sodišče je konec julija v Rimu odločilo, da je javno žaljenje Boga, sramotenje simbolov katoliške vere ali oseb še vedno kaznivo dejanje. Sramotitelji so lahko kaznovani z denarno kaznijo od 20.000 do 600.000 lir. Sodišče je svojo odločitev oprlo na dejstvo, da je v Italiji večina prebivalcev katoliške vere in so ji verska čustva stvar.

ZAHTEVA JE PADLA s strani Odbora za ameriško-arabske odnose in takojimenovanega Narodnega sveta za islamske zadeve, da Homeiniju kot Huseinu sodi podobno mednarodno sodišče kot je nürnbergsko po zadnji vojni sodilo nacističnim voditeljem. Oba sta kriva zločinov zoper človeštvo. Izjava pravi, da sta obe organizaciji sicer zadovoljni, da je pokolov konec, ne morejo pa enostavno pozabiti na milijone nedolžnih žrtev iransko-iraške vojne in pristati na to, da se bosta oblastnika zdaj srečala, se rokovala in objela ter se ponašala kot bi se nič ne zgodilo.

ALBANIJA je danes edina država na svetu, ki je z ustavo prepovedala izražanje verskega prepričanja. Zato je ženevska mednarodna organizacija za zaščito etničnih, verskih, jezikovnih in drugih manjšin predlagala podkomisiji pri OZN za preprečevanje diskriminacije, naj z zvezi z Albanijo sprejme posebno resolucijo.

NA MADŽARSKEM so katoličani sklep Marijinega leta združili s praznovanjem 950-letnice smrti prvega madžarskega kralja sv. Štefana. Sveti Štefan je umrl na praznik Marijinega vnebovzetja leta 1038. Za letošnjo priliko je papež Janez Pavel II. madžarskim katoličanom poslal priložnostno poslanico, ki so jo prebrali med glavnim bogoslužjem v stolnici sv. Štefana po evangeliju. Pred darovanjem pa je nadškof in kardinal Laszlo Paskai prebral posvetilno molitev k Mariji, ki jo je sestavil sveti kralj Štefan tik pred svojo smrtno. Po bogoslužju je kardinal sporočil zbranim vernikom tudi veselo novico, da sme v imenu madžarskih škofov in v soglasju z vlado Ljudske republike Madžarske povabiti papeža, naj obiše tudi Madžarsko. Papeški nuncij Colasuonno je dobil od kardinala pismeno povabilo, naj ga izroči svetemu očetu. enako mu je pismeno povabilo predsedniškega sveta republike Madžarske osebno izročil sam državni predsednik Bruno Straub. Časi se res spreminjajo ...

ZNANI japonski pisatelj Otohiko Kaga je nedavno postal katoličan. Krstiti se je dal med mašo v kapeli znane tokijske katoliške univerze, ki jo vodijo jezuiti, med katerimi je predavatelj tudi Slovenec in naš določeni naročnik p. dr. Vladimir Kos. Krstni boter je bil nekdanji predsednik japonskega PEN-kluba, eden najbolj znanih katoliških pisateljev Shusaku Endo.

Božja pota so res čudovita, a mnogim nerazumljiva.

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

DRAGI OTROCI! Zopet se bomo ustavili v Melbournu. DR. OSKAR MOŽE je imel pred nekaj leti intervju na slovenski oddaji radia 3EA – prav je, da ga damo tudi v našo Galerijo mladih. Sicer ni graduiral včeraj, kot ga predstavlja slika, ampak je že nekaj let znani in priznani znanstvenik, ki dela na Institutu M. A. S. P. E. C. v Parmi v Italiji, živi pa v Bologni. Institut ga pošilja predavat na razne italijanske univerze, pa tudi drugam po svetu, kjer je udeleženec raznih znanstvenih konferenc in simpozijev: bil je že takorekoč po svej Evropi, da omenim samo Anglijo (Oxford) in Francijo (Grenoble), pa tudi v ZDA in Meksiki. Oskar ima za seboj osem let univerzitetnega študija in vedno je bil prvi ter je prejel posebna priznanja.

Oskar je bil seveda rojen že tu v Melbournu, starši Stojan in Vera pa so doma blizu Sežane na Primorskem. Fant je začel v šoli domače župnije sv. Petra v Claytonu, obiskoval nato katoliški Mazenoid College v Mulgrave ter se končno na Monash univerzi ves posvetil fiziki. Prejel je Bachelor of Science, nadaljeval študije za prejem doktorata iz filozofije (1980), nato pa sprejel triletno prakso v Angliji pri raziskavah o magnetiki pri univerzah South Hampton in Oxford.

Tudi Oskarjev brat Kevin je vreden omembe. Po

POMLAD JE SPET

NA OKENCU JE ROŽMARIN,
SKOZ OKENCE KOT ZVON IZ LIN
OBRAZEK KUKA RAZIGRAN –
POLONCA NAŠA, DOBER DAN!

Z NEBA SE SONCE JI SMEJI,
IZ GAJA PTIČEK JI ŽGOLI,
KOT PISANE ZASTAVICE
DRHTIJO ROŽAM GLAVICE,
OBLAČEK BEL KOT SNEG Z VIŠAV
PRIJAZNO KIMA JI V POZDRAV.

KAKO JE LEP TA BOŽJI SVET!
SAM VRISK IN SMEH
– POMLAD JE SPET . . .

Mirko Kunčič

začetkih v domači farni šoli je nadaljeval na salezijanskem kolegiju v Chadstonu, leta 1985 pa prejel Bachelor of Business diplomo na Chisholm College of Technology v Caulfieldu. Zdaj je zaposlen kot računovodja pri velikem melbournskem podjetju.

Možetovi so res lahko ponosni na oba sinova, ki sta se izkazala kot odlična študenta, pa pri tem tudi ohranila zavest, da sta iz priseljene slovenske družine. Tudi materin jezik še obvladata. Oskarju smo se čudili, tako lepo je odgovarjal pri slovenskem intervjuju na 3EA. Obema želimo vse dobro, Oskarju, ki tako uspešno deluje na mednarodnem znanstvenem polju, pa še prav posebno obilo uspehov tudi v bo- doče.

Dragi striček!

To je moje prvo pismo zate, dragi striček. Pa tudi moje prvo napisano v slovenskem jeziku. Seveda bi ga ne znal napisati sam. Pomaga mi ata, ker je danes vesel, saj piševo to ravno na Očetovski dan.

Zjutraj sem atu nesel na posteljo zajtrk, ki mi ga je pripravila mama. Moral sem ga zbuditi, pa ni bil nič hud, kot bi bil vsak drug dan. Smejal se je celo potem, ko je kavo polil po odeji. Veš, ata ni vajen jesti na postelji. To se zgodi samo, kadar je bolan, a to ni velikokrat.

Ali je Tebi tudi kdo prinesel zajtrk na posteljo za Očetovski dan? Če ne, nič ne maraj – vsaj nisi polil odeje, kot jo je moj ata. Zato pa prejmi lepe pozdrave! Pošilja Ti jih – Peter Kvas, 12 let, Charlton, Vic.

MT. MEE, QLD. — Dragi p. urednik! Ker je v avgustovi številki g. Janez Primožič objavil za nas napačen naslov, je tu naš popravek. Vse do letos je naše brisbansko slovensko društvo PLANINKA uporabljalo poštni predal v mestu. Ob zadnjega občnega zборa — 7. avgusta 1988 — dalje pa smo prevzeli (in pred naš hribček postavili poštni nabiralnik) svoj pravi naslov, ki se glasi: S. A. A. PLANINKA Brisbane,

146 Redland Bay Road,
Cornubia, Qld. 4130

G. Janez Primožič pa nas je prestavil čisto na drugi del mesta. Res je minilo že dolgo vrsto let, odkar je bil zadnjič na našem hribčku, vendar se nismo presečili. In tudi ne moremo uporabljati privatnega naslova gospe Marice, ki se že skoraj leto dni nahaja na dopustu v Sloveniji. Lansko leto smo res dobili preko gospoda Primožiča eno dopisnico, pa vseeno smatrali, da priatelji društva vedo za nas in nas lahko najdejo. Vsekakor se g. Primožiču oproščamo za nepotrebno delo in izgubo časa ter upamo, da bo imel odslej mir.

Vam, p. urednik, pa spet izrekamo željo, da nas kdaj obiščite, saj Vas že dolgo dolgo let ni bilo med nami. Vas in vse naročnike pozdravljam vse članice odbora — Anica Cuderman, tajnica.

Hvala za pozdrave in tudi prijazno vabilo! Radevolje sem objavil pravilni naslov v upanju, da bo s tem ustrezeno Janezu, pa tudi vsem rojakom, ki bi ob obisku Kraljičine dežele radi obiskali tudi slovenski hribček in se pridružili domači družbi. Čestitam tudi novemu odboru "Planinke", ki so ga prevzete članice z gospo Albino Vah, bivšo Melbournčanko, na čelu. Le pokažite moškim, ki se branijo odgovornosti, da ste tudi ve zmožne vzeti vajeti v roke! Njih pa vprezite v delo, da "Planinka" ne bo spala, ampak v svobodni narodni zavednosti dvigala svoj prapor in šla novim uspehom naproti. — Urednik.

CARINA, QLD. — Vsa zadnja poročila iz Brisbane zaključujem v upanju, da mi vendarle ne bo treba spet poročati o obisku smrti med nami. Pa se mi zdi, da s tem sam sebe varam in delam "račun brez krčmarja", saj "človek obrača, a Bog obrne". Človekovo življenje visi na tanki nitki, kar dokazuje to moje — letos že šesto — poročanje o smerti. Tokrat nas je zapustila splošno znana in spoštovana rojakinja, žena in mati MAXIMA FON. Po posredovanju hčerke Sonje, za kar se ji iskreno zahvaljujem, sporočam tu nekaj pokojničnih osebnih podatkov:

Gospa Fon je zagledala luč sveta 28. maja 1905 v družini Mozetič, Bilje v Vipavski dolini. Dosegla je lepo starost 83 let. Z Dobrave, kjer je živel, se je po prvi svetovni vojni preselila v Egipt ter se tam poročila leta 1933 z Josipom Fonom, zdaj že devet let pokojnim. Po drugi svetovni vojni je družina zapustila Egipt in se naselila v Trstu, v avgustu 1950 pa emigrir-

KRIŽEM AVSTRALSKIE SLOVENIJE

rala v Avstralijo.

Blaga pokojnica je bila že nekaj let v starostnem domu s polno oskrbo, zadnjih nekaj mesecev pa več ali manj v nezavesti. Kljub temu nismo pričakovali že zdaj njenega odhoda v večnost. Življenje se ji je izteklo mirno v spanju na nedeljo 21. avgusta. Poleg svojega moža Josipa pričakuje vstajenja na livadnem pokopališču Mt. Gravatt.

V detinskih letih naše "Planinke" je bila pokojna gospa Maxima članica pevskega zboru, ki je prepeval zlasti ob slovenskih mašah. Pomagala je tudi pri društvenih prireditvah, dokler je pač mogla v svoji starosti. Za delo v prid skupnosti ni nikdar iskala priznanja, zato pa naj ji bo zdaj dobrí Bog plačnik! Naj ob izgubi matere in stare matere izrekam iskreno sožalje Sonji, Petru in Nataši ter ostalim sorodnikom!

Zaključujem s pozdravom vsem — Janez Primožič

MT. GAMBIER, S. A. — Zelo sem pozna s tem svojim pismom, a po smrti dragega moža sem zbolela in nisem imela nobene moći. Nisem se počutila zmožno napisati nekaj skromnih vrstic. Zdaj pa se počutim bolje in bi rada opravila svojo dolžnost, saj je bolje kasno, kot pa nikoli.

Iz srca bi se rada zahvalila vsem prijateljem in znanjem, ki so mi bili ob nenadni smrti dragega moža in ateja Rudija Mežnar na razne načine v veliko tolažbo. Še posebna zahvala materam iz Berrija, s katerimi smo stare znanke še iz Nangwarryja, p. Baziliju in slovenskim sestrarji. Dobri Bog naj vam vsem obilno poplača! Meni pa, prosim, oprostite za zamudo!

Vse bralce naših Misli iskreno pozdravljam!

— Erna Mežnar z otroki in njih družinami.

E. Z. OFFICE MACHINES Pty. Ltd.

Zastopnik podjetij

BROTHER in CASIO

elektronskih pisalnih in računskih strojev.

Popravljamo vse vrste strojev

— naše delo je garantirano.

V zalogi imamo tudi vsakovrstne
stare pisarniške stroje.

EMIL ZAJC

1475 Centre Road, CLAYTON, Vic. 3168

Telefon: 544 8466

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

RYDALMERE, N. S. W. — Še prej, ko sem začel hoditi v šolo pod fašistično Italijo, me je mati skrbno naučila slovensko abecedo. "Ko znaš abecedo," je re-kla, "lahko bereš v vseh jezikih." — "Ali tudi v itali-janskem in latinskom?" — "Seveda!"

Pa sem poskusil iz starega misala in ji šel povedat, da znam latinsko: "Kvrje elevson, kvrje elevson, kvrje elevson!"

Mati se je z učitkom nasmejala, pa ni nič rekla. Menda se ji je zdelo odveč, da bi tako navdušenemu začetniku razlagala, da v slovenščini ne rabimo črke y, ki izgleda kakor v.

Po osvoboditvi sem iz Italije prikorakal domov praznih rok, a s skrito željo, da bi nadaljeval študije v slovenščini. Pa sem čez nekaj mesecev kot osemanjst-letni oporečnik zapustil Vipavsko dolino in se vrnil v Italijo, neznansko razočaran nad svobodo naroda na Primorskem, kljub smrti fašizma. V Milanu sem imel

KDO BI VEDEL POVEDATI . . .

. . . kje je ANTON JUŽNA, doma iz Dragomlje vasi (p. Suhor) v Beli krajini, rojen leta 1918. V Avstraliji je odšel enkrat med leti 1950-56 in menda več let de-lal pri Snowy Mountains projektu. Leta 1961 se je o-glasil iz Island Bend-a, po letu 1966 pa umolknil. Išče ga nečakinja Zofija Brulc.

. . . kje je FRANK ŠUKLJE, rojen v oktobru 1930, Brezovica pri Suhorju v Beli krajini. Po poročilu naj bi živel v Sydneju. Išče ga sestra Marija por. Črček, ki živi v Novem mestu.

. . . kje zdaj živi LUDVIK PODBREZNICKI, doma iz Št. Lenarta pri Laškem. Zadnji znani kraj njegovega bivanja je bil QUEANBEYAN (morda CANBERRA), a se je pred nekaj leti odselil neznanokam. Zanj se za-nima njegova ožja rojakinja in sošolka Rezika Srebot (po domače Reberščakova), ki poročena Kordiš živi v Sydneju.

Uredništvo MISLI rade volje posreduje, da se spet najdejo nekdanji znanci; še bolj je veselo, če so zopet v pismeni zvezi sorodniki tukaj in v domovini. Hva-ležni smo za sleherno sporočilo o iskanih osebah.

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

na izbiro, izjaviti se za Italijana, ali pa se podati v ta-borišče kot begunec izza železne zavese. Moje sanje o slovenščini so se spremenile v bridko spoznanje, da bom ostal na tujem samouk. Takrat sem napisal z grenkostjo v srcu še zdaj nekončano pesem: "Zakaj sem v tujini".

Zdaj čez triinštirideset let pa se mi v novi domovi-ni Avstraliji, fizično zdelanemu upokojencu, a še vedno čilemu samouku, odprejo vrata na univerzo — za pouk slovenščine na najvišji stopnji!

To so zgodovinska dejstva, nad katerimi poet lahko zavrska v nove sanje o slovenski prihodnosti.

Enoletno delo in trud članov Slovenskega šolskega odbora oziroma pododbora za slovenski lektorat na Macquarie University s profesorjem Krekom na čelu je bilo kronano v petek 28. julija 1988, ko so nam dokončno potrdili slovensko katedro v Sydneju. Njen uradni naziv je: School of Modern Languages at Macquarie University, Slavonic Studies, Slovenian Section.

Vpiše se lahko vsak študent katerekoli univerze v Sydneju, ki želi poslušati slovenščino kot dodatni predmet. Kdor želi študirati slovenščino kot glavno smer slavistike, mora seveda vzeti vsaj en dodaten predmet slovanske smeri. Podiplomski študentje ka-terekoli smeri, ki želijo študirati slovenščino kot do-datni študij oz. drugo diplomo. Vpišejo pa se tudi lahko odrasli brez mature, stari nad 26 let, kot tako-imenovani "adult students". Seveda so zanje nekateri pogoji. — Vse gornje je možno tudi kot dopisni te-čaj — "correspondence course"

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOŠEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
MEMORIALS P/L
ALDO and JOE

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Telefon:
359 1179

foto-slikar

Simon Novak

- Otroški in družinski portreti na domu
- Poroke v domačem okolju ali po želji
- Posebni družinski prazniki – rojstni dnevi, zaroke, obletnice in slično
- Priporoča se vam vaš rojak Simon Novak
Melbourne,
Victoria **367 8405**

Tisti, ki bodo študirali in uspešno končali vse slovenske predmete in poslušali še en dodaten slovanski predmet, bodo lahko prejeli "Bachelor of Arts Degree in Slavonic Studies" – diplomo iz slavistike. Ostali pa bodo prejeli o končanem tečaju "Certificate". Torej v vsakem slučaju popolno priznanje, enakovredno ostalim univerzitetnim predmetom.

Vpisovanje bo v oktobru tega leta. V ta namen bodo v kratkem na razpolago prijavnice. Za vse informacije v tej zvezi se lahko obrnete na člane sydneyjskega slovenskega Šolskega odbora.

Vsi se lahko veselimo, da nam nova domovina nudi možnost ne samo, da tukaj živimo, si služimo kruh in gradimo domove, ampak da tudi ostanemo Slovenci, ki ohranjamamo našo narodno kulturo na najvišji ravni. – Ivan Kobal, predsednik Upravnega odbora Slovenskega sklada.

P. VALERIJAN me je tik pred zaključkom številke naprosil še za objavo tegale sporočila: Rojak **Milan Hauptman** se je že ponovno skliceval na moje poznanstvo in priporočilo, ko je pri raznih rojakih prosil za posojila. V zadnjem času sta mi znana dva tako primerja, ko je z mojim imenom s pfevaro dobil od rojakov kar čedno vsoto denarja, ki ga seveda nikoli ni vrnil. Ko prosi, navadno pravi, da je bil pravkar pri meni ter sem ga jaz napotil k temu in temu po posojilo. Seveda je to laž, saj Milana že najmanj pet let nisem srečal. Čutim dolžnost, da rojake posvarim, naj ne nasedajo! – Pravtako bodite previdni, ko vas kdo prosi, da bi podpisali zanj garancijo za nabavo avtomobila ali kakše druge dražje stvari. Ne podpisujte ničesar, da si ne nakopljetete težav, ki vas lahko spravijo ob lep del premoženja! – P. Valerijan

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

724 5408

72 3093

Sydneyjskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneu, na deželi, v Canberra A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

SADNA DREVESCA – cepljene slike,
odlične slovenske in nemške vrste,
prodajamo po pet dolarjev komad.

Naročila pošljite na: **Viktor Lackner,**
24 Clark Street, Wangaratta, Vic. 3677,
telefonsko pa jih lahko naročite tudi
po Ivanu Mejaču v Melbournu: (3)435 0127

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 RIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

REŠITEV križanke avgustove številke:

Vodoravno: 3. jedilnice; 8. omike; 9. Rok; 11. imenik; 12. parnik; 15. amen; 18. limonada; 19. prekopan; 20. avla; 24. karton; 27. bogato; 28. tak; 30. jutro; 31. praznična. — Navpično: 1. robida; 2. sirene; 3. jezik; 4. dar; 5. lika; 6. Ivan; 7. enak; 10. opomin; 13. renta; 14. izdal; 16. Mirna; 17. nakit; 18. lupina; 21. Vlasta; 22. Apolon; 23. polja; 24. krop; 25. riba; 26. Oton, 29. krč.

Rešitev so poslali: Jože Grilj, Ida Ponikvar, slovenske sestre v Slomškovem domu, Vinko Jager, Francka Anžin in Marija Špilar, Marija Oražem, Lidija Čušin, Jože Štritof, Danica Petrič-Storžek, Ivan Lapuh, Ivan Podlesnik, Anica Buchgraber in Irma Ipavec, Maria Senčar, sestra Petra Kropič. — Žreb je izbral za nagrado Mario Senčar.

"Zakaj ste pa ušli z operacijske mize tik predno so vam dali narkoz? " – "Ker je sestra rekla: Brez panike, operacija slepiča je čisto preprosta zadeval" – In zato ste pobegnili? " – "Veste, tega ni rekla meni, ampak mlademu zdravniku, ki naj bi me operiral."

VAŠA DOMAČA
TURISTIČNA
AGENCIJA
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109
Telefon: 842 5666

Vabimo Vas, da obiščete našo pisarno, ki ima lastni prostor za parkiranje. Ali pa nas pokličite po telefonu in PRIDEMO NA VAŠ DOM, če je tako ugodnejše!

Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja

(pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov,
zavarovanja, fotografij za potne liste . . .)

VAM JE NA USLUGO
ERIC IVAN GREGORICH

Lic. No:
3 0 2 1 8

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA . . . /

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko vizo!

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznamo in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL
1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666